

Rapport

Ruimte voor sport op het Utrecht Science Park

2023-2040

Ruimte voor sport op het Utrecht Science Park

2023-2040

In opdracht van Universiteit Utrecht

Mulier Instituut

Karin Wezenberg-Hoenderkamp

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, 10 april 2024
www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding: auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Afkortingen

Afkortingen

HKU	Hogeschool voor de Kunsten
HU	Hogeschool Utrecht
SSH	Stichting Studenten Huisvesting
UMC-U	Universitair Medisch Centrum-Utrecht
USP	Utrecht Science Park
UU	Universiteit Utrecht
UvH	Universiteit voor Humanistiek

Inhoudsopgave

Ruimte voor sport op het Utrecht Science Park

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Doelstelling	6
1.3 Vraagstelling	6
1.4 Werkwijze	6
2 Context	9
2.1 Sportvoorzieningen USP	9
2.2 Typen gebruikers	10
2.3 Herkomst	13
2.4 Studentenpopulatie	13
2.5 Medewerkers UU, HU en UMC-U	14
2.6 Potentiële gebruikers	15
3 Buitensport	17
3.1 Hockey	17
3.2 Korfbal	21
3.3 Rugby	23
3.4 Tennis	28
3.5 Voetbal	31
3.6 Overige buitensport	37
4 Binnensport	42
4.1 Bezetting sporthallen	42
4.2 Gebruikers sporthallen	45
4.3 Prognose sporthallen	47
4.4 Overige binnensport	48
5 Conclusies	55
5.1 Algemeen	55
5.2 Buitensport	55
5.3 Binnensport	56
Bronnen	59
Bijlage 1 - Aanvullende tabellen	60
Bijlage 2 - Verantwoording	63

Ruimte voor sport op het USP

Inleiding

Op het Utrecht Science Park (USP) worden tot 2040 6.500 woningen gebouwd. 80 procent daarvan is voor studenten. Naast de extra woningen wordt een toename van mogelijk 4.000 tot 8.000 banen verwacht. Met de uitbreiding van het woonaanbod op het USP en de extra banen wordt de druk op de sportruimte groter.

Sport is daarbij niet alleen maar een vrijetijdsbesteding, maar wordt steeds meer gezien vanuit de bijdrage die ze kan leveren aan maatschappelijke doelen. Zoals gezondheid, eenzaamheid tegengaan, actieve en gezonde leefstijl, verschillen verkleinen, kansengelijkheid bevorderen en de leefbaarheid vergroten.

Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek is cijfermatig inzicht geven in het huidige aanbod en gebruik van binnen- en buitensportaccommodaties op het USP door studenten en medewerkers, en hoe dit aanbod zich verhoudt tot de (toekomstige) behoefte.

Conclusies

- > Er zijn tekorten bij hockey, frisbee, korfbal, rugby, tennis en voetbal, nu en in 2040.
- > De drie sporthallen worden op doordeweekse avonden en in de weekenden volop gebruikt. Er is nauwelijks ruimte voor intensivering van het gebruik, zeker niet op de doordeweekse avonden. Overdag is de bezetting lager, maar worden de hallen deels gevuld door tentamenweken.
- > We verwachten een toename van zeker 400 zaalsporters. Hiervoor is extra zaalruimte nodig. Een extra sporthal kan met deze sporters in de avonden en weekenden een goede bezetting behalen. Overdag moet dan naar andere doelgroepen en/of activiteiten gezocht worden. Samenwerkingen met de gemeente Utrecht, onderwijsinstellingen en/of commerciële partijen kunnen hierbij helpen.
- > Er zijn veel potentiële nieuwe gebruikers als er ruimte beschikbaar komt, zoals mbo-studenten en -medewerkers.
- > Wachtlijsten opheffen, extra trainingen, uitbreiding van zaalhockey en uitbreiding van de interne futsalcompetitie bieden daarnaast mogelijkheden.
- > Benutting van sportaccommodaties (vooral overdag) is een landelijke uitdaging. Dit is ook vastgesteld als een van de zes grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van sport en bewegen.

Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond, doel- en vraagstelling en werkwijze van het onderzoek.

1.1 Achtergrond

In de omgevingsvisie Utrecht Science Park (USP) 2040 staan uitgangspunten voor ruimte voor sport (Gemeente Utrecht, 2022). Op het USP worden momenteel 2.500 woningen gerealiseerd, en tot 2040 nog eens circa 4.000. Van deze 6.500 extra woningen is ongeveer 80 procent voor studenten. Naast de woningen komt er een toevoeging van mogelijk 4.000 tot 8.000 banen.

De Universiteit Utrecht (UU) hecht veel belang aan ruimte om te sporten, zowel voor studenten als voor medewerkers. Sport is tenslotte niet alleen maar een vrijetijdsbesteding, maar wordt steeds meer gezien vanuit de bijdrage die ze kan leveren aan maatschappelijke doelen. Zoals gezondheid, eenzaamheid tegengaan, actieve en gezonde leefstijl, verschillen verkleinen, kansgelijkheid bevorderen en de leefbaarheid vergroten (Mulier Instituut, 2024).

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek is cijfermatig inzicht geven in het huidige aanbod en gebruik van binnen- en buitensportaccommodaties op het USP door studenten en medewerkers (van onder andere UU en Hogeschool Utrecht (HU)), en hoe dit aanbod zich verhoudt tot de (toekomstige) behoefte.

1.3 Vraagstelling

De hoofdvraag van het onderzoek is: hoe verhoudt het huidige (2023) aanbod zich tot de huidige en toekomstige (2030 en 2040) cijfermatige behoefte aan binnen- en buitensportaccommodaties op het USP?

Om deze hoofdvraag te beantwoorden hebben we drie deelvragen opgesteld:

- Wat is het huidige aanbod van binnen- en buitensportaccommodaties op het USP?
- Wat is de actuele en toekomstige (2030 en 2040) normatieve behoefte aan binnen- en buitensportaccommodaties op het USP?
- Wat is het huidige sportieve gebruik van de binnen- en buitensportaccommodaties op het USP?

1.4 Werkwijze

Om de toekomstige normatieve behoefte aan binnen- en buitensportvoorzieningen te bepalen maken we gebruik van prognoses van de grootste gebruikers van de sportvoorzieningen op het USP: studenten van de UU en de HU en medewerkers

van de UU, de HU en het Universitair Medisch Centrum-Utrecht (UMC-U). Overige (potentiële nieuwe) gebruikers nemen we in de duiding van de resultaten mee.

Binnensport

De landelijke kengetallen die we doorgaans gebruiken voor de bepaling van de behoefte aan binnensport, zijn niet rechtstreeks te gebruiken. Deze zijn namelijk gebaseerd op percentages van de totale bevolking die gebruikmaken van binnensportvoorzieningen.

We maken daarom op basis van het huidige gebruik een beredeneerde schatting van het huidige aandeel studenten/medewerkers dat gebruik maakt van de sporthallen. Dat vertalen we vervolgens naar de toekomst. We maken hiervoor gebruik van ledenaantallen van de (grootste) zaalsportverenigingen en gegevens over individuele sporters (via de OlymPas).

Buitensport

De normatieve behoefte aan buitensportvoorzieningen bepalen we aan de hand van algemeen geaccepteerde en vastgelegde richtlijnen van de sportbonden. Deze richtlijnen houden rekening met het aantal en soort teams (junioren/senioren). We kunnen ze daardoor grotendeels toepassen op studentensportverenigingen (met alleen maar seniorenteams).

Waar nodig beschrijven we waar de situatie op het USP afwijkt van de uitgangspunten die de sportbonden hanteren en wat dat betekent voor de uitkomsten. De ontwikkeling van de normatieve behoefte in 2030 en 2040 ramen we aan de hand van prognoses van aantallen studenten en medewerkers.

Gebruik van voorzieningen

We analyseren reserveringsoverzichten van het kalenderjaar 2023 van de drie sporthallen en de overige voorzieningen van Olympos om het gebruik inzichtelijk te maken. Duidelijk wordt op welke momenten zich knelpunten in de bezetting voordoen en waar mogelijkheden voor intensivering liggen.

Reserveringsaanvragen die niet gehonoreerd kunnen worden, bijvoorbeeld door gebruik aan ruimte, nemen we niet mee in het onderzoek, omdat deze niet worden geregistreerd. Wel hebben we aan studentensportverenigingen gevraagd of er wachtlijsten zijn en of ze gebruik maken van voorzieningen buiten het USP.

Studentensport

Van de studentensportverenigingen hebben we gegevens ontvangen over (ontwikkeling in) aantal, herkomst (postcodes) en onderwijsinstelling van leden. Daarnaast hebben de verenigingen gegevens over aantal teams en structureel gebruik van voorzieningen buiten USP aangeleverd.

Gegevens over aantallen studenten en studentenhuisvesting kregen we van UU, HU en Stichting Studenten Huisvesting (SSH). Sportcentrum Olympos heeft

verhuuroverzichten aangeleverd. Gegevens over (verwachte) aantallen medewerkers op het USP leverden UU, HU en UMC-U.

Leeswijzer

In **hoofdstuk 2** van dit rapport beschrijven we de uitgangsgegevens waarop we in het vervolg van het rapport voortbouwen. Het gaat hierbij om de aanwezige sportvoorzieningen op het USP, de gebruikers van deze voorzieningen en prognoses voor de aantallen studenten en medewerkers.

Hoofdstuk 3 gaat over de buitensport, waarbij we hockey, korfbal, rugby, tennis en voetbal in aparte paragrafen behandelen. Voor deze sporten gaan we in op de huidige en toekomstige behoefte. In de laatste paragraaf hebben we aandacht voor de overige buitensporten: frisbee, survival en klimmen.

Hoofdstuk 4 bevat de resultaten van de analyses voor de binnensport. We presenteren bezettingsoverzichten voor verschillende tijdvakken en geven daarmee inzicht in eventuele mogelijkheden om gebruik te intensiveren. Ook geven we inschattingen voor toekomstig gebruik, zowel voor de drie sporthallen als voor de overige indoor voorzieningen.

In **hoofdstuk 5** presenteren we de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek.

We hebben ervoor gekozen de resultaten in de inhoudelijk hoofdstukken kort en bondig te rapporteren. Een verantwoording van de onderzoeksmethode hebben we in bijlage 2 opgenomen.

Context

In dit hoofdstuk beschrijven we de sportvoorzieningen op het USP en de (toekomstige) studenten- en medewerkerspopulatie.

De sportvoorzieningen op het USP behoren tot het Sportcentrum Olympos. Utrechtse Studenten Sportstichting Mesa Cosa exploiteert en beheert deze. Het Sportcentrum bevat zowel indoor als outdoor voorzieningen. De sportvoorzieningen worden vooral gebruikt door medewerkers en studenten van het Utrechtse hoger onderwijs.

2.1 Sportvoorzieningen USP

Outdoor voorzieningen (buitensport)

De outdoor sportvoorzieningen van Sportcentrum Olympos zijn:

- twee hockeyvelden (één waterveld en één zandgestrooid kunstgrasveld; op het kunstgrasveld zijn ook twee korfbalvelden);
- negen tennisbanen (kunstgras);
- één voetbalveld (kunstgras);
- één combiveld voornamelijk voor voetbal, frisbee en evenementen (natuurgras);
- één rugbyveld (natuurgras), waarop ook gevoetbald wordt;
- één rugby-oefenveld (natuurgras);
- één survivalbaan;
- één beachvolleybalveld;
- één buitenklimwand Kalymnos.

Indoor sportvoorzieningen (binnensport)

De indoor sportvoorzieningen van Sportcentrum Olympos zijn:

- drie sporthallen (twee sporthallen van 44x24 meter, één sporthal van 48x28 meter);
- vier squashbanen;
- één danszaal met sportvloer en grote spiegelwand;
- één danszaal met houten vloer en grote spiegelwand;
- één fitnessruimte met een speciale ruimte voor circuittraining;
- één spinningruimte met dertig fietsen, ook geschikt voor pole fitness;
- één zaal (Marius Buiting-zaal) geschikt voor zowel sporten als vergaderingen en lezingen (221 m²);
- een tweede fitness- en krachtsportlocatie Kratistos (in de P+R naast Olympos).

Naast deze sportvoorzieningen zijn er twee vergaderzalen (10 en 20-25 personen), het Sportcafé Olympos en kled- en behandelkamers (voor Sportmedisch Adviescentrum, InspanningLoont en Trias Fysiotherapie) (Sportcentrum Olympos, 2024).

2.2 Typen gebruikers

Gebruikers van de sportvoorzieningen moeten een OlymPas hebben. Voor studenten van de UU, HU, Hogeschool voor de Kunsten (HKU) of Universiteit voor Humanistiek (UvH) en medewerkers van de UU, HU, UMC-U, Hubrecht instituut/Westerdijk instituut, UvH en Genmab is de OlymPas met korting te verkrijgen. Medewerkers van GenDx en QVQ sporten gratis (Sportcentrum Olympos, 2024b).

In 2023 werden 13.517 OlymPassen uitgegeven, waarvan 86 procent aan studenten (**tabel 2.1**). Iets minder dan de helft (45%) is uitgegeven aan leden van een Studentensportvereniging (SSV sporter). Dit zijn grotendeels studenten (94%).

40 procent van de medewerkers die lid zijn bij een Studentensportvereniging werkt bij de UU, 34 procent bij Olympos en 20 procent bij UMC-U (**tabel 2.2**). De alumni zijn allemaal afgestudeerd aan de UU.

De niet-SSV-sporters (55% van alle uitgegeven OlymPassen) zijn deelnemers aan fitness, groepslessen of cursussen, of huurders van tennis- of squashbanen. Zij kunnen ook alleen ingeschreven zijn met hun futsalteam en deelnemen aan de interne futsalcompetitie. De niet-SSV-sporters zijn relatief vaak medewerkers (16%).

Tabel 2.1
Kenmerken uitgegeven OlymPassen, 2023
(in procenten)

	Totaal (n=13.517)	SSV-sporter (n=6.110)	Niet-SSV-sporter (n=7.407)
Student	86	94	79
Medewerker	10	2	16
Alumni	1	1	2
Overig	3	3	3

Bron: Sportcentrum Olympos, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

De SSV-sporters kunnen bij meerdere verenigingen lid zijn. De 6.110 OlymPassen die zijn uitgegeven aan SSV sporters in 2023, zijn goed voor 6.646 lidmaatschappen bij studentensportverenigingen. De meeste van deze lidmaatschappen horen bij verenigingen die hoofdzakelijk op Olympos sporten (83%). De hockey-, tennis-, voetbal-, volleybal- en dansstudentensportverenigingen hebben daarvan de meeste leden.

De overige verenigingen huren extern faciliteiten (ijshockey, wielrennen, ruitersport, schaatsen, klimmen, turnen, zwemmen en waterpolo). In **tabel B1.1** in bijlage 1 staat (de ontwikkeling in) het aantal leden per sportvereniging.

De verenigingen voor boardsporten (Spin), roeien (Orca en Triton) en zeilen (Histos)¹ hebben eigen faciliteiten. Een (onbekend) percentage van hun leden traint ook op Olympos als niet-SSV-sporter. Ze kunnen dus gebruikmaken van (cursusaanbod en groepslessen van) de fitness, studio's, klimmen, tennis en squash, maar niet van de sportzalen en -velden.

Ongeveer drie kwart van de studenten (76%) met een OlymPas studeert aan de Universiteit Utrecht en 15 procent aan de Hogeschool Utrecht (**tabel 2.2**). Hierin is geen groot verschil te zien tussen de SSV- en niet-SSV-sporters. Van de medewerkers werken de meeste houders van een OlymPas bij de UU (43%) of het UMC-U (29%).

Tabel 2.2
OlymPassen naar type sporter en type onderwijsinstelling, 2023
(in procenten)

	Totaal	SSV-sporter	Niet-SSV-sporter
<i>Studenten</i>	(n=11.589)	(n=5.755)	(n=5.834)
UU	76	73	78
HU	15	17	14
Overig	9	10	8
<i>Medewerkers</i>	(n=1.313)	(n=127)	(n=1.186)
UU	43	39	44
UMC-U	29	34	31
Olympos	10	20	8
USP	9	5	9
Overig	9	2	8

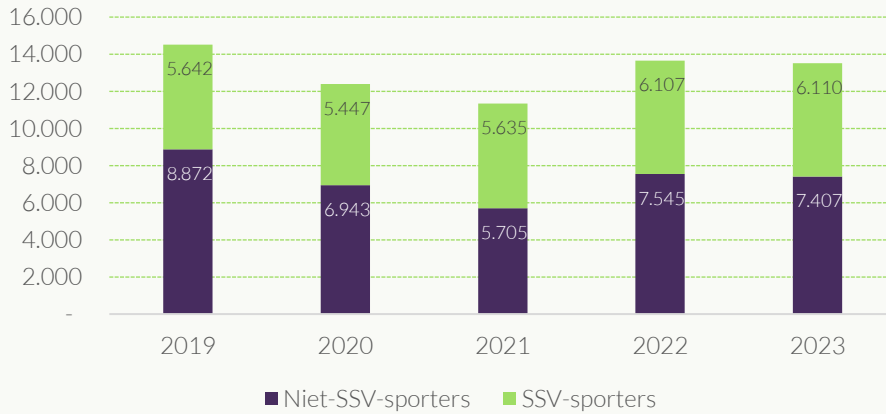
Bron: Sportcentrum Olympos, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

Het aantal OlymPassen voor niet-SSV-sporters is in 2023 afgenomen ten opzichte van 2019, maar wel weer hoger dan in de coronajaren (**figuur 2.1**). Ten opzichte van 2019 is het aantal OlymPassen voor SSV-sporters in 2023 toegenomen, nadat in de coronajaren (2020 en 2021) een terugval te zien was.

Bij het aantal leden van de studentensportverenigingen zien we ook een toename in 2023 ten opzichte van 2019. Het aantal leden ligt in 2023 wel lager dan in 2022 (**figuur 2.2**). In **tabel B1.1** in bijlage 1 staat de ontwikkeling in het aantal leden per studentensportvereniging.

¹ Deze vier verenigingen worden samen SHOT-verenigingen genoemd.

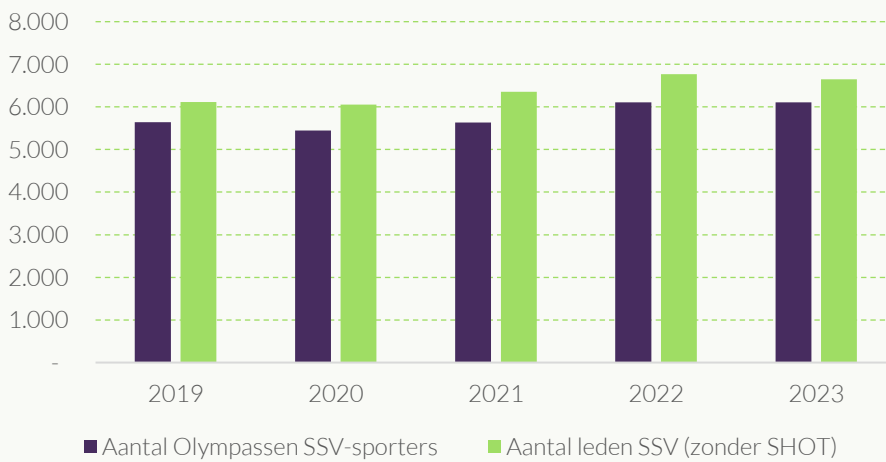
Figuur 2.1
Ontwikkeling aan OlymPassen 2019-2023*
 (in aantallen)

Bron: Sportcentrum Olympos, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

Voor 2020, 2021 en 2022 hebben we de OlymPassen uitgegeven aan leden van de SHOT-verenigingen buiten beschouwing gelaten. In 2019 en 2023 was een OlymPas voor deze verenigingen niet nodig.

Figuur 2.2
Aantal leden Studentensportverenigingen 2019-2023*
 (in aantallen)

Bron: Sportcentrum Olympos, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

Exclusief leden van SHOT-verenigingen.

Samenvattend

- Vooral studenten, zeker voor de SSV.
- Vooral UU.
- Lichte groei SSV, lichte daling niet-SSV.
- Lage deelname door medewerkers. Van de medewerkers UU, Olympos en UMC-U grootste gebruikers.

2.3 Herkomst

Twaalf studentensportverenigingen² die gebruikmaken van voorzieningen op Olympos, hebben gegevens over de herkomst van hun leden aangeleverd (postcode-4). 64 procent van deze sporters komt uit Utrecht, 12 procent uit een aangrenzende gemeente. Van deze sporters in Utrecht komt ruim een derde uit de wijk Oost (36%) en 16 procent uit de wijk Noordoost.

Het percentage leden uit Utrecht varieert tussen de 50 en 76 procent voor de verschillende verenigingen. In [tabel B1.2](#) in bijlage 1 staat de herkomst van de leden van de twaalf verenigingen in totaal. Rugby heeft het laagste aandeel leden uit Utrecht, basketbal het hoogste.

Het beeld dat we verkrijgen uit deze cijfers komt overeen met een eerdere analyse. Die constateerde dat:

- minimaal 80 procent van iedereen die op Olympos sport uit Utrecht of omringende gemeenten komt;
- 69 procent van de SSV-sporters uit de gemeente Utrecht komt; en
- 70 procent van de niet-SSV-sporters uit Utrecht komt.

Samenvattend

- Het grootste deel van de sporters komt uit de (directe) omgeving van Olympos, maar zeker niet iedereen.
- Binnen Utrecht komt het grootste deel van de sporters uit de wijk Oost, waarin het USP ligt.

2.4 Studentenpopulatie

De UU en de HU zijn de grootste onderwijsinstellingen op het USP. In 2023 studeren hier in totaal ruim 75.000 studenten ([tabel 2.3](#)). Tot 2035 verwacht de UU een toename van 3 tot 5 procent, terwijl de HU een stabiel aantal studenten verwacht.

² HV Beertje, SB Helios, TC De Uithof, US Beat it, USBF, USDV U Dance, USHC, USKV Hebbes, USV Protos, UTKA Frisbee, v.v. Van Slag, VSRC.

Tabel 2.3
Studentenaantallen UU en HU 2023-235*

(in aantallen)

	2023	2030	2035
Universiteit Utrecht	40.055	42.295	41.607
Hogeschool Utrecht	35.593	Ongeveer gelijk	Ongeveer gelijk

Bron: Universiteit Utrecht, 2024. Hogeschool Utrecht, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

Het aantal studenten hebben we gelijkgesteld aan 97 procent van het verwachte aantal inschrijvingen (i.v.m. studenten die bij meerdere opleidingen zijn ingeschreven).

In tegenstelling tot de studentenaantallen laat de huisvesting van studenten wel grote veranderingen zien de komende jaren (**tabel 2.4**). Het huidige aanbod van ruim 13.000 studentenkamers en -woningen in Utrecht neemt tot 2030 met ruim 5.000 toe. Ook op het USP vindt in deze periode uitbreiding plaats: van 3.000 in 2023 tot circa 7.000 in 2040.

Tabel 2.4
Studentenkamers en -woningen in Utrecht 2023-2040

(in aantallen)

	2023	2025	2030	2040
Utrecht	13.000	Niet bekend	18.300	20.300*
USP	3.000	3.900	5.000*	7.000

Bron: SSH 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

De prognoses voor studentenkamers en -woningen lopen voor Utrecht niet verder dan 2020 en voor USP is het aantal in 2030 niet bekend. De schatting voor het aantal op USP in 2030 is gebaseerd op gelijkmatige toename tussen 2025 en 2040. De toename in Utrecht hebben we gelijkgesteld aan de toename op USP.

Samenvattend

- Ongeveer 75.000 studenten van UU en HU in Utrecht.
- Geen grote veranderingen tot 2040 in aantal studenten (HU en UU).
- Wel meer studenten in Utrecht, en veel meer in USP.

2.5 Medewerkers UU, HU en UMC-U

In totaal werken ongeveer 17.000 mensen bij de UU en de HU en 12.000 bij UMC-U (**tabel 2.5**). 95 procent van de medewerkers aan de UU of HU werkt aan een faculteit of afdeling die in Utrecht is gevestigd.

De UU heeft een aantal gebouwen buiten het USP (in de binnenstad en De Kromhoutkazerne). De meeste opleidingen van de HU worden op het USP

aangeboden, een paar in Amersfoort. Tot 2040 worden geen grote veranderingen in aantallen medewerkers aan de UU, HU of UMC-U verwacht.

Tabel 2.5
Medewerkers UU, HU en UMC-U naar locatie, 2023

(in aantallen)

	Universiteit Utrecht	Hogeschool Utrecht*	UMC-U
Totaal	8.584	9.003	12.000
<i>Utrecht</i>	8.582	8.077	12.000
USP	6.463	8.077	12.000
Binnenstad	2.030		
Kromhoutkazerne	90		

Bron: Jaarverslag UU 2022 via Universiteit Utrecht. Hogeschool Utrecht. UMC-U Utrecht. Bewerking: Mulier Instituut.

Geen exact cijfer bekend. Verhouding tussen Utrecht en buiten Utrecht hebben we gelijkgesteld aan de verhouding tussen studenten Utrecht en buiten Utrecht.

Samenvattend

- Bijna 15.000 medewerkers UU en HU op USP.
- 12.000 medewerkers UMC-U op USP.
- Geen grote verandering verwacht in aantallen tot 2040.
- Nog relatief lage deelname.

2.6 Potentiële gebruikers

De huidige gebruikers van de sportvoorzieningen zijn vooral studenten, waarvan ongeveer 75 procent aan de UU studeert. De medewerkers die actief zijn op Olympos werken vooral bij UU, gevolgd door UMC-U. Naar de toekomst toe is het nodig niet alleen naar de huidige gebruikers, maar ook naar potentiële gebruikers(groepen) te kijken.

Voor medewerkers biedt Olympos mogelijkheden om dicht bij de werkplek te sporten. Recent onderzoek naar zitgedrag tijdens het werk (TNO, 2024) concludeert dat Nederland 'Europees kampioen zitten' is. De aandacht hiervoor kan Olympos gebruiken om meer sportende medewerkers te krijgen.

Voorwaarde is wel dat er ruimte voor moet zijn. Daarnaast komen er meer woningen voor medewerkers op het USP. Nieuwe of uitbreiding van bestaande doelgroepen waaraan ze kunnen denken zijn bijvoorbeeld:

- (meer) medewerkers UU en UMC-U;
- medewerkers van de HU (nu nog nauwelijks in het bezit van een OlymPas);
- RIVM;

- medewerkers van nieuwe woningen USP.

Qua studenten liggen er mogelijk kansen om meer mbo'ers op Olympos te laten sporten. Momenteel loopt hiervoor een pilot. Ook het aandeel studenten van de HU lijkt mogelijkheden voor intensivering te bieden.

Binnen dit onderzoek hebben we geen uitgebreide analyse gedaan van potentiële gebruikers. De genoemde gebruikersgroepen volgen uit de document- en data-analyse die we voor dit onderzoek hebben uitgevoerd.

Buitensport

In dit hoofdstuk staat de behoefte aan buitensportvoorzieningen centraal. We gaan in op de sporten hockey, korfbal, rugby, tennis en voetbal. Daarvan beschrijven we de situatie in het huidige seizoen, de (toekomstige) veldbehoefte en een aantal aandachtspunten. In de laatste paragraaf beschrijven we de overige buitensporten: beachvolleybal, frisbee, klimmen en survival.

In dit hoofdstuk rapporteren we bondig de resultaten van de analyses. Een verantwoording van de onderzoeksmethode staat in bijlage 2. Een paar uitgangspunten noemen we hier, omdat deze van belang zijn bij het lezen van de resultaten:

- Wachtlijsten hebben we niet meegenomen in de kwantitatieve analyses. Bij een aantal verenigingen zijn wachtlijsten. De omvang van wachtlijsten is altijd discutabel. Mensen kunnen op meerdere wachtlijsten staan, al een andere sport hebben gekozen of niet meer willen. Sommige verenigingen werken niet met wachtlijsten, maar met ledenstops of geen van beide. We gebruiken de wachtlijsten daarom alleen voor de duiding van de resultaten.
- Er worden geen grote veranderingen verwacht in het totale aantal studenten/medewerkers op het USP. Wel in het aantal studenten/medewerkers dat op het USP gaat wonen. De doelgroep komt daarmee dichterbij de sportvoorzieningen te wonen en krijgt daar ook (meer) hun thuisbasis.
- Normeringen en richtlijnen van sportbonden kunnen we (grotendeels) gebruiken voor studentensportverenigingen, omdat ze rekening houden met het soort teams (pupillen, junioren, senioren) binnen een vereniging. Als de situatie van studententeams toch anders is dan uitgangspunten van de bonden, beschrijven we dat in de duiding van de resultaten.

3.1 Hockey

Situatie seizoen 2023/'24

De Utrechtse Studenten Hockey Club (USHC) heeft ongeveer 600 leden en heeft in het seizoen 2023/'24 26 teams in de bondscompetitie (zeventien damesteams en negen herenteams). Dertien teams nemen deel aan de zaalcompetitie (zie binnensport). De wedstrijden spelen ze op zondag, volgens de speeldagenkalender van de Koninklijke Nederlandse Hockeybond (KNHB) (KNHB, 2024). Het eerste dames- en eerste herenteam spelen eerste klasse.

USHC heeft acht selectieteams (vijf dames en drie heren) die twee keer in de week 90 minuten trainen. De overige teams trainen één keer in de week 90 minuten. Op maandagavond traint een aantal trainingsgroepen bestaande uit leden die geen wedstrijden spelen.

Enkele kenmerken van USHC zijn:

- In seizoen 2023-'24 studeert bijna drie kwart van de leden aan de UU en een kwart aan de HU.
- 60 procent van de leden woont in Utrecht, waarvan de meeste in de wijken Oost (30%) en Noordoost (18%).
- Het aantal leden is constant, met uitzondering van coronajaren.
- De wachtlijst is lang en constant.

Op Olympos zijn twee hockeyvelden (één waterveld en één zandgestrooid kunstgrasveld). Op het kunstgrashockeyveld zijn ook twee korfbalvelden uitgelijnd. De korfbalvereniging gebruikt deze korfbalvelden voor een deel van de trainingen en wedstrijden (zie paragraaf 3.2).

Gebruik velden

Doordeweeks overdag worden beide hockeyvelden nauwelijks gebruikt (**figuur 3.1** en **figuur 3.2**). In de avond worden ze, met uitzondering van januari, februari en december, volop gebruikt. Hierbij ligt de grootste piek tussen 19:00 en 22:00 uur. In de maanden januari, februari en december trainen de teams vooral in de zaal.

De velden worden doordeweeks vooral voor hockey gebruikt. Alleen op maandag wordt structureel gekorfbald op veld 2. In het weekend worden de kunstgrasvelden alleen op zondag structureel gebruikt (**figuur 3.3**). Op zaterdag zijn af en toe inhaalwedstrijden van USHC en vinden korfbalwedstrijden op veld 2 plaats.

Figuur 3.1

Doordeweekse bezetting kunstgrasveld 1 (hockey) per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00	-	3	4	17	20	32	-	6	21	49	5	1	15
18:00-19:00	10	44	70	75	69	66	-	56	71	74	70	3	57
19:00-20:00	12	56	100	100	100	100	-	78	95	94	100	6	79
20:00-21:00	13	56	100	100	100	100	-	78	95	94	100	6	79
21:00-22:00	9	50	83	81	81	89	-	72	86	88	91	3	68
22:00-23:00	-	33	65	61	63	77	-	56	62	59	64	-	51
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	3	16	28	37	38	48	-	25	39	58	29	2	30

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.2**Doordeweekse bezetting kunstgrasveld 2 (hockey) per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	-	-	-	8	2	12	-	-	14	3	-	-	4
19:00-20:00	-	-	40	42	41	32	-	17	40	38	41	3	28
20:00-21:00	6	6	80	92	91	55	-	44	86	79	91	6	60
21:00-22:00	12	17	80	100	100	64	-	56	95	88	86	6	66
22:00-23:00	3	11	53	69	72	45	-	56	86	82	73	3	51
23:00-23:30	-	-	25	22	25	9	-	33	57	59	64	-	28
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	1	2	17	25	21	20	-	12	31	23	21	1	17

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.3**Weekendbezetting kunstgrasvelden hockey naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Veld	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag													
Kunstgrasveld 1	-	-	17	25	33	15	-	67	4	-	-	-	11
Kunstgrasveld 2	-	-	-	4	18	19	89	67	18	-	-	-	10
Zondag													
Kunstgrasveld 1	-	52	100	100	100	100	-	56	100	100	100	67	77
Kunstgrasveld 2	-	-	100	100	100	75	-	-	100	100	100	33	65

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Veldbehoefte

De behoefte van de verenigingen is gebaseerd op de richtlijn van de KNHB en gaat uit van standaard verenigingsactiviteiten van de bij de bond ingeschreven teams.

Richtlijn KNHB

De veldbehoefte van USHC hebben we berekend aan de hand van de richtlijn van de KNHB. De richtlijn bedraagt zeven wedstrijdrondes per weekenddag op een zandveld en zes wedstrijdrondes op een (semi-)waterveld. Per ronde is plek voor één normteam, waarbij seniorenteams gelijkstaan aan één normteam. Hierbij moeten verenigingen 60 procent van hun teams op een wedstrijd dag kunnen inplannen.

Toepassing van deze richtlijn geeft een veldbehoefte van drie wedstrijdvelden. Er is geen aparte richtlijn voor het aantal trainingsvelden. Met de huidige twee wedstrijdvelden constateren we daarmee een tekort van één wedstrijdveld. De vereniging wijkt in de huidige situatie soms uit naar hockeyclub Voordaan, omdat er geen ruimte is op de velden bij Olympos.

Tabel 3.1
Aanbod-behoefteanalyse velden hockeyvereniging USHC in het seizoen 2023/'24

Vereniging	Aantal velden	Aantal teams		Behoefte wedstrijdvelden	
		Zaterdag	Zondag	Zaterdag	Zondag
USHC	2		26	-	3 (2,6)

Aandachtspunten

- USHC heeft een grote, constante wachtlijst. De behoefte van drie velden is berekend op basis van het huidige aantal teams, dus zonder rekening te houden met de wachtlijst. Wanneer een derde veld beschikbaar zou zijn, is er op basis van de richtlijn ruimte voor vier extra teams (ongeveer 80 leden) en hoeven de huidige teams niet uit te wijken naar Voordaan.
- De KNHB hanteert geen richtlijn voor trainingsvelden. De verhuuroverzichten laten zien dat de velden op trainingsavonden volop in gebruik zijn. De meeste teams trainen één keer in de week.
- Velden worden op zaterdag niet structureel gebruikt ([figuur 3.3](#)). Sinds HC UNO een eigen accommodatie heeft, zijn er geen grote verenigingen die de hockeyvelden structureel huren. Op sommige zaterdagen heeft USHC wel inhaaldagen. De bondscompetitie vanuit de KNHB vindt voor seniorenteams plaats op zondag.

Prognose tot 2040

De toename van het aantal studentenkamers en -woningen in USP en Utrecht als geheel zal zorgen voor een toename van het (potentiële) aantal leden. Op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in bijlage 2 verwachten we in 2030 en 2040 een veldbehoefte van vier wedstrijdvelden op zondag ([tabel 3.2](#)). Ten opzichte van de huidige situatie betekent dit twee extra velden.

Op de vier velden kunnen in totaal dertien extra teams ten opzichte van de huidige situatie spelen. De velden worden in deze situatie op zaterdag niet door USHC gebruikt. De seniorencompetitie vindt volgens de competitie-indeling van de KNHB plaats op zondag.

Tabel 3.2

Behoeftte wedstrijdvelen hockeyvereniging USHC 2023-2040, naar weekenddag

	Zaterdag	Zondag
2023	-	3 (2,6)
2030	-	4 (3,2)
2040	-	4 (3,5)

Samenvattend

- Behoeftte aan drie velden in huidige situatie, oplopend naar vier velden in 2030 en 2040. Huidig aanbod is twee velden.
- Veel leden studeren aan UU en HU, wonen veelal in Utrecht/USP.
- Vereniging wijkt nu soms uit naar andere locatie.
- Op trainingsavonden worden de velden volop gebruikt. Van maandag tot en met vrijdag door hockey, op maandag ook door korfbal. Overdag en op zaterdag is de bezetting van de velden laag.
- Vereniging heeft een constante, lange wachtlijst.
- Velden worden op zaterdag niet structureel door USHC gebruikt. Een van de velden wel voor korfbalwedstrijden.
- Op trainingsavonden en zondagen geen ruimte voor extra teams, meer trainingen voor huidige teams (veel teams trainen nu één keer in de week) of (extra) trainingsleden. Op zaterdag wel ruimte.

3.2 Korfbal

Situatie seizoen 2023/'24

USKV Hebbes heeft ongeveer vijftig leden en geen wachtlijst. Bijna alle leden studeren aan de UU of HU. Ruim 70 procent van de leden komt uit Utrecht, waarvan de meeste uit de wijken Oost en Noordoost. Deze aantallen zijn vrijwel constant de afgelopen jaren.

De vereniging heeft dit seizoen drie teams actief in de bondscompetitie. De afgelopen jaren waren dit steeds drie of vier teams. Twee teams spelen op zaterdag en één midweekteam op woensdag.

Er wordt twee keer in de week op het veld getraind: een keer op de korfbalvelden op het hockeyveld (maandag van 19:30 tot 22:00 uur) en een keer op het veld bij Korfbalclub Hoograven (HKC). In het zaalseizoen trainen ze in hal 2 (zie binnensport).

Veldbehoefte

De behoefte van de vereniging is gebaseerd op de richtlijn van de KNKV en gaat uit van standaard verenigingsactiviteiten van de bij de bond ingeschreven teams.

De richtlijn

De veldbehoefte van de korfbalverenigingen hebben we berekend aan de hand van de richtlijn uit het Handboek Sportaccommodaties van NOC*NSF. Hierbij vermenigvuldig je het aantal teams met een belastingcoëfficiënt, die afhankelijk is van de leeftijdscategorie.

De som van de uitkomsten bedraagt het aantal normteams. De senioren-, A- en B-teams staan gelijk aan één normteam, C- en D-teams aan 0,625 normteam en E- en F-teams aan 0,4 normteam.

USKV Hebbes speelt op zaterdag en heeft alleen seniorenteams. De richtlijn bedraagt voor zaterdagverenigingen één veld voor een vereniging met zeven normteams of minder, twee velden voor een vereniging die tussen de zeven en veertien teams telt, en drie velden voor een vereniging met veertien normteams of meer.

Toepassing van deze richtlijn geeft een veldbehoefte van één korfbalveld ([tabel 3.3](#)). Er is geen aparte richtlijn voor het aantal trainingsvelden. Met de huidige twee velden constateren we daarmee een overschot van één wedstrijdveld.

Omdat de korfbalvelden op het hockeyveld liggen, bestaan er wel knelpunten in de afstemming met hockey. Voor de wedstrijden in het weekend levert dit, vanwege de verschillende wedstrijddagen, geen knelpunten op.

Voor de trainingen is dit anders, omdat ook hockey alle velden nodig heeft voor trainingen. Alleen de maandagavond, de dag na de hockeywedstrijden, heeft de hockeyvereniging aan één veld genoeg en kan de korfbalvereniging het andere veld gebruiken. Het midweekse team speelt de wedstrijden op het hockeyveld.

Tabel 3.3

Aanbod-behoefteanalyse velden korfbalvereniging USKV Hebbes in het seizoen 2023/'24

(in aantallen)

Vereniging	Aantal velden	Aantal teams		Behoefted wedstrijd velden	
		Zaterdag	Zondag	Zaterdag	Zondag
USKV Hebbes	2	2	-	1 (0,3)	-

Aandachtspunten

- Medegebruik van hockeyvelden is een knelpunt voor de trainingen. USKV Hebbes kijkt een keer in de week uit naar HKC Hoograven.

- De vereniging heeft ook trainingsleden die geen competitie spelen of nog bij hun 'oude' club wedstrijden spelen.
- Het midweekteam speelt wedstrijden op woensdag.
- De veldcompetitie loopt van september tot begin november en van eind maart tot eind juni. In de wintermaanden vindt de zaalcompetitie plaats (zie binnensport).

Prognose tot 2040

De toename van het aantal studentenkamers en -woningen in USP en Utrecht als geheel zorgt voor een toename van het (potentiële) aantal leden. Op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in bijlage 2 verwachten we in 2030 en 2040 een veldbehoefte van één wedstrijdveld op zaterdag. De behoefte verandert niet ten opzichte van de huidige situatie.

Tabel 3.4

Behoefte wedstrijdvelden korfbalvereniging USKV Hebbes 2023-2040, naar weekenddag

(in aantallen)

	Zaterdag	Zondag
2023	1 (0,3)	-
2030	1 (0,4)	-
2040	1 (0,4)	-

Samenvattend

- De vereniging heeft behoefte aan één veld, en dat blijft zo tot 2040. Op het hockeyveld liggen twee korfbalvelden uitgelijnd.
- De vereniging wijkt een keer in de week voor trainingen uit naar HKC Hoograven, omdat het veld alleen op maandag beschikbaar is. Op andere dagen wordt het voor hockey gebruikt.

3.3 Rugby

Situatie seizoen 2023/'24

Op Olympos zijn drie rugbyverenigingen actief in het seizoen 2023/'24: RUS (Rugbyende Utrechtse Studenten), U.S.R.S (Utrechtse Studenten Rugby Society) en V.S.R.C. (Veterinaire Studenten Rugby Club).

● RUS

RUS is de afgelopen jaren in ledenaantal gegroeid van ruim 80 leden in seizoen 2019/'20 tot 120 leden in het huidige seizoen. De vereniging heeft dit seizoen een ledenstop opgelegd gekregen vanwege de veldkwaliteit en daardoor beperkte veldcapaciteit. Ongeveer 85 procent van de leden studeert aan de UU of HU.

In het huidige seizoen spelen, net als in de vorige seizoenen, twee teams in de bondscompetitie: één team in de Ereklasse Dames (hoogste klasse) en één team in de derde klasse dames. Daarnaast is er een Jonghe Honden-team dat speelt in de 'Jonghe Honden Competitie' van de Nederlandse Studenten Rugby Bond. In deze competitie spelen zij tegen Jonghe Honden-teams van andere grote Nederlandse studentensteden.

● U.S.R.S.

U.S.R.S. heeft in seizoen 2023/'24 109 leden. Ledencijfers van afgelopen jaren zijn niet bekend. Ruim 85 procent van de leden studeert aan de UU of HU. De vereniging heeft dit seizoen een ledenstop opgelegd gekregen vanwege de veldkwaliteit en daardoor beperkte veldcapaciteit.

De vereniging heeft vier competitieteams en een Jonghe Honden-team. De vier competitieteams spelen in de bondscompetitie van Rugby Nederland: Futureklasse, derde klasse, derde klasse en vierde klasse.

Bij het Jonghe Honden-team stromen ieder jaar een kleine honderd nieuwe rugbyspelers in. Op de training is veel aandacht voor basisvaardigheden en spel. De Jonghe Honden spelen in een aparte 'Jonghe Honden Competitie' van de Nederlandse Studenten Rugby Bond. In deze competitie spelen zij tegen Jonghe Honden-teams van andere grote Nederlandse studentensteden.

● V.S.R.C.

V.S.R.C. heeft een kleine honderd leden. Dit aantal is de laatste jaren vrij constant. Ieder jaar stromen ongeveer vijftien leden uit, maar ook in. Alle leden studeren aan de UU. Ongeveer drie kwart woont in Utrecht of omliggende gemeenten. De vereniging heeft dit seizoen een ledenstop opgelegd gekregen vanwege de veldkwaliteit en daardoor beperkte veldcapaciteit.

De vereniging speelt mee in de Nederlandse studentenrugbycompetitie met een heren- en damesteam. Trainingen en wedstrijden vinden op maandagavond op het rugbyveld plaats. Uitwijkmogelijkheden heeft de vereniging in Bilthoven bij de Stichtsche Football Rugby Club.

Gebruik velden

Doordeweeks vinden in de avonduren de trainingen plaats en hebben het rugbyveld en het oefenveld een hoge bezetting ([figuur 3.4](#) en [figuur 3.5](#)). Doordeweeks worden beide velden alleen structureel voor rugby gebruikt. In het weekend wordt het rugbyveld op zaterdag structureel voor voetbalwedstrijden gebruikt en op zondag voor rugbywedstrijden ([figuur 3.6](#)).

Figuur 3.4**Doordeweekse bezetting rugbyveld per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	-	2	-	3	3	62	-	-	5	-	-	-	8
19:00-20:00	12	8	10	11	13	70	-	22	19	21	20	19	21
20:00-21:00	50	53	53	53	56	84	-	44	57	59	61	59	58
21:00-22:00	76	89	85	83	88	95	-	44	71	76	82	81	81
22:00-23:00	53	67	63	61	63	89	-	22	33	38	41	41	54
23:00-23:30	-	-	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	4
07:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	12	14	13	15	15	64	-	8	14	12	12	12	19

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.5**Doordeweekse bezetting rugby-oefenveld per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	-	-	-	2	1	62	-	-	-	1	-	-	7
19:00-20:00	25	14	10	14	13	70	-	22	19	21	20	19	23
20:00-21:00	71	61	60	58	59	86	-	56	64	71	66	69	66
21:00-22:00	88	94	95	100	94	100	-	67	86	100	91	100	93
22:00-23:00	53	58	58	61	59	86	-	33	40	50	45	50	55
23:00-23:30	-	-	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	4
07:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	14	14	13	16	14	64	-	11	13	15	13	14	20

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.6**Weekendbezetting rugbyvelden naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Veld	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
<i>Zaterdag</i>													
Rugbyveld	8	50	40	50	43	64	100	67	75	68	51	42	52
Rugby oefenveld	-	-	-	-	-	45	100	67	-	-	6	-	10
<i>Zondag</i>													
Rugbyveld	15	20	35	30	15	45	50	33	8	32	30	15	27
Rugby oefenveld	10	13	23	20	10	45	50	33	5	20	20	10	21

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Veldbehoefte

De behoefte van de verenigingen is gebaseerd op de richtlijn van de Rugbybond en gaat uit van standaard verenigingsactiviteiten van de bij de bond ingeschreven teams.

De richtlijn

De richtlijn van Rugby Nederland gaat uit van standaard verenigingsactiviteiten van de bij de bond ingeschreven teams (wedstrijden en trainingen). Eventueel mede-/nevengebruik van de velden is hierin niet meegenomen. Deze richtlijn is niet geaccordeerd door de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) of Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Toepassing van deze richtlijn voor de verenigingen RUS en U.S.R.S. geeft een veldbehoefte van twee rugbyvelden ([tabel 3.5](#)). Er is geen aparte richtlijn voor het aantal trainingsvelden. Met het huidige veld constateren we daarmee een tekort van één wedstrijdveld.

V.S.R.C. speelt in de studentenrugbycompetitie en hebben we daarom niet in de toepassing van de richtlijn meegenomen (ze spelen minder wedstrijden). Deze vereniging maakt wel gebruik van het rugbyveld. Ook wanneer we deze vereniging wel meenemen, blijft de behoefte van twee rugbyvelden bestaan.

Tabel 3.5**Aanbod-behoefteanalyse velden rugbyverenigingen Olympos Sportcentrum in het seizoen 2023/'24**

(in aantallen)

Vereniging	Aantal wedstrijd velden	Aantal teams	Veldbehoefte
RUS		2	
U.S.R.S.		4*	
V.R.S.C.		2**	
Totaal	1		2

* Exclusief het Jonghe Honden-team. Dit team speelt in de Jonghe Honden Competitie van de Nederlandse Studenten Rugby Bond af en toe wedstrijden.

** V.R.S.C heeft twee teams spelen in de studentenrugbycompetitie. Die spelen minder wedstrijden en op de maandagavond.

Aandachtspunten

- Er is een ledenstop bij de rugbyverenigingen vanwege de beperkte beschikbaarheid van het veld door de veldkwaliteit.
- V.S.R.C. speelt geen volwaardige bondscompetitie. Daarmee is de onafgeronde veldbehoefte lager dan in de tabel. Omdat bij U.S.R.S. naast de vier competitieteams een Jonghe Honden-team speelt, is de onafgeronde behoefte juist weer wat hoger. We nemen aan dat deze twee situaties tegen elkaar weg te strepen zijn.
- De onafgeronde behoefte laat zien dat twee wedstrijd velden volop in gebruik zullen zijn. Dit vraagt om een goede kwaliteit van het natuurgras.
- Rugby is landelijk een groeiende sport.

Prognose tot 2040

De toename van het aantal studentenkamers en -woningen in USP en Utrecht als geheel zorgt voor een toename van het (potentiële) aantal leden. Op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in bijlage 2 verwachten we in 2030 en 2040 een veldbehoefte van drie wedstrijd velden. De behoefte neemt daarmee met één veld toe ten opzichte van de huidige situatie.

Tabel 3.6

Behoeftte wedstrijdveldeu rugbyverenigingen Olympos Sportcentrum 2023-2040

(in aantallen)

	Veldbehoefte
2023	2 (2,0)
2030	3 (2,5)
2040	3 (2,7)

Samenvattend

- Behoeftte aan twee (wedstrijd)veldeu in de huidige situatie, oplopend tot drie veldeu in 2040. Huidige capaciteit is één (wedstrijd)veld.
- Verenigingen zijn gegroeid en hebben ledenstop opgelegd gekregen. In de analyse hebben we geen rekening gehouden met wachtlijsten.
- Veel gebruik van de rugbyveldeu vraagt veel van de kwaliteit van het rugbyveld. Het rugbyveld wordt daarnaast niet alleen voor rugby, maar ook voor voetbalwedstrijden gebruikt.
- Rugby laat landelijk een groei zien. Er komen dus mogelijk nog extra leden door de groeiende populariteit.

3.4 Tennis

Situatie seizoen 2023/'24

T.C. De Uithof is de tennisvereniging die actief is op Olympos. De vereniging heeft bijna 600 leden en is licht gegroeid de afgelopen jaren (3% ten opzichte van het seizoen 2019/'20). De vereniging moet jaarlijks veel studenten afwijzen, vanwege ruimtetekort. Ze maken geen gebruik van andere banen, omdat het overal in Utrecht vol is (Wezenberg-Hoenderkamp et al., 2022). Ongeveer 60 procent van de leden woont in Utrecht, waarvan de meeste in de wijken Oost en Noordoost.

De vereniging heeft 250 in de bondscompetitie spelende leden, verdeeld over 36 teams. Alle leden zijn bij de bond ingeschreven, maar vanwege beperkte capaciteit van de banen kan niet iedereen competitie spelen. Het aantal varieert nauwelijks afgelopen jaren. Veruit het grootste deel van de leden is student, waarbij het aandeel studenten van de UU hoger is dan dat van de HU.

Op Olympos zijn negen smashcourt-tennisbanen, waarvan TC de Uithof er standaard zeven mag gebruiken voor trainingen, tossavonden, competitie en toernooien. Alle negen banen worden ook (veel) door andere OlymPashouders gebruikt. Dit gebruik is vooral overdag, het hele jaar door.

Gebruik banen

In de verhuuroverzichten van Olympos wordt een deel van het gebruik van de tennisbanen geregistreerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om tennislessen en de

activiteiten van T.C. De Uithof. Los gebruik door OlymPashouders staat niet geregistreerd.

In [figuur 3.7](#) staat de bezetting per maand (zonder los gebruik door OlymPashouders). De bezetting verschilt per baan. In [figuur B1.1](#) in bijlage 1 staat de bezetting per baan en per tijdvak. In het weekend worden de banen op competitiedagen de hele dag gebruikt.

Figuur 3.7
Doordeweekse bezetting tennisbanen 1-9 (exclusief 'los' gebruik door OlymPashouders) per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
 (in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
	12	8	14	17	19	12		5	15	17	15	15	14
18:00-19:00	35	28	51	48	56	48		25	39	48	45	48	44
19:00-20:00	39	30	51	54	60	46		25	50	63	53	53	48
20:00-21:00	35	30	51	57	55	42		17	48	60	49	47	46
21:00-22:00	35	17	36	40	37	35		5	36	47	33	31	33
22:00-23:00	15	6	18	20	19	29		2	20	23	12	10	17
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	18	12	22	24	27	20		8	21	26	21	22	21

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.8
Weekendbezetting tennisbanen 1-9 (exclusief 'los' gebruik door OlymPashouders) naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
 (in procenten)

Tennis	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
<i>Zaterdag</i>													
Tennisbanen 1-9	-	-	20	61	85	61	-	-	47	56	10	-	33
<i>Zondag</i>													
Tennisbanen 1-9	-	-	22	52	78	54	-	-	45	64	2	-	27

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Baanbehoefte

De behoefte is gebaseerd op de richtlijn van de KNLTB en gaat uit van standaard verenigingsactiviteiten van de leden ingeschreven bij de bond. Eventueel mede- of nevengebruik van de banen is hierin niet meegenomen.

Richtlijn KNLTB

De baanbehoefte van de tennisverenigingen hebben we berekend aan de hand van de richtlijn van de KNLTB. De richtlijn bedraagt zeventig tot negentig bondsleden per verlichte baan. In hoeverre de minimale behoefte of de maximale behoefte van toepassing is voor een vereniging, is afhankelijk van diverse factoren. Bijvoorbeeld de demografische opbouw van het ledenbestand en het aantal deelnemende teams aan de competities.

Bij TC de Uithof is het aantal leden dat geen competitie speelt hoog. Zij kunnen vrij spelen, trainingen volgen en bijvoorbeeld aan de ladder-competitie deelnemen. Het aantal deelnemers aan de competitie wordt beperkt door de beschikbaarheid van banen.

Toepassing van de richtlijn op het aantal leden bij de bond ingeschreven levert een behoefte van zeven tot negen banen op ([tabel 3.7](#)).

Tabel 3.7
Aanbod-behoefteanalyse banen bondsleden T.C. De Uithof in het seizoen 2023/'24
(in aantallen)

Vereniging	Aanbod	Aantal bondsleden	Behoefte	
			Minimaal	Maximaal
T.C. De Uithof	7	591	7 (6,6)	9 (8,5)

Aandachtspunten

- De richtlijn gaat uit van verenigingen met jeugdleden. Jeugdleden kunnen (over het algemeen) eerder op de dag van de banen gebruikmaken. De richtlijn van zeventig tot negentig leden per baan is daarmee aan de hoge kant. Er is lopend onderzoek naar of ongeveer 55 leden per baan voor een vereniging met weinig jeugd passend zou zijn. In dat geval zouden bij T.C. De Uithof elf banen voor de bondsleden nodig zijn.
- De vereniging moet jaarlijks (veel) studenten afwijzen vanwege ruimtetekort. Het gaat jaarlijks om meer dan honderd studenten.
- Leden van de verenigingen spelen ook padel tijdens clubavonden bij Peakz. Padel is nog geen officieel onderdeel van de vereniging.

Prognose tot 2040

De toename van het aantal studentenkamers en -woningen in USP en Utrecht als geheel zorgt voor een toename van het (potentiële) aantal leden. Op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in bijlage 2 verwachten we in 2040 een behoefte van negen tot elf banen voor de bondsleden, met een groei tot 770 bondsleden. De

behoefte vanuit de bondsleden neemt daarmee met twee banen toe ten opzichte van de huidige situatie.

Tabel 3.8
Behoefte tennisbanen bondsleden T.C. De Uithof 2023-2040
(in aantallen)

	Veldbehoefte	
	Minimaal	Maximaal
2023	7 (6,6)	9 (8,5)
2030	8 (8,0)	11 (10,3)
2040	9 (8,6)	11 (11,0)

Samenvattend

- Zeven tot negen banen nodig voor bondsleden in 2023. Dit aantal loopt op tot negen tot elf banen in 2040. Huidige capaciteit is zeven banen voor TC De Uithof.
- Zeventig tot negentig leden per baan is voor een vereniging met alleen senioren aan de hoge kant. Als we 55 leden per baan aanhouden, zijn er veertien banen nodig in 2040 (voor bonds- en niet-bondsleden).
- Elk jaar melden zich leden die geen lid kunnen worden. Ook wordt het aantal leden dat competitie kan spelen beperkt door de capaciteit.
- Geen uitwijkmogelijkheden in Utrecht, overal druk.
- Potentie voor padel kan nader onderzocht worden.
- Banen worden niet alleen gebruikt door T.C. De Uithof, maar ook door andere OlymPashouders. Dit gebruik is niet in de verhuuroverzichten zichtbaar.

3.5 Voetbal

Situatie seizoen 2023/'24

Voetbalvereniging Odysseus'91 heeft ongeveer 500 leden en heeft in het seizoen 2023/'24 20 teams: tien herenteams, acht damsteams en twee vr18+-teams. Daarnaast heeft de vereniging een (lange) wachtlijst. De vr18+-teams spelen op vrijdagavond, de andere teams op zaterdag. Het aantal teams is de laatste jaren niet veranderd.

De eerste drie teams, zowel heren als vrouwen, vormen de A-selectie en spelen prestatiegericht voetbal. Het vierde, vijfde en zesde team, zowel heren als dames, vormen de B-selectie. De andere teams zijn de meer recreatieve teams (de C-selectie).

In het seizoen 2023/'24 traint de A-selectie twee keer in de week 90 minuten. De andere teams trainen één keer in de week 90 minuten. Omdat het allemaal seniorenteams zijn, zijn de trainingen allemaal in de avond (tussen 18:00 en 22:30 uur). De achttien teams die op zaterdag wedstrijden spelen, trainen van maandag tot

en met donderdag. De vr18+-teams trainen of spelen een wedstrijd op vrijdagavond.

Op Sportcentrum Olympos zijn één kunstgrasvoetbalveld en twee combivelden aanwezig. Eén combiveld wordt vooral voor voetbal en frisbee gebruikt. Het andere combiveld is een rugbyveld waarop op zaterdag structureel gevoetbald wordt.

Gebruik velden

Doordeweeks overdag worden beide voetbalvelden nauwelijks gebruikt ([figuur 3.9](#) en [figuur 3.10](#)). In de avond wordt het kunstgrasveld volop voor voetbal gebruikt. Hierbij ligt de grootste piek tussen 18:00 en 22:00 uur. Het combiveld heeft in de avonduren de hoogste bezetting, maar deze is lager dan die van het kunstgrasveld.

Het combiveld wordt doordeweeks door voetbal en frisbee gebruikt. In het weekend wordt het kunstgrasveld alleen op zaterdag structureel (voor voetbalwedstrijden) gebruikt ([figuur 3.11](#)). Ook het combiveld is vooral op zaterdag in gebruik (voetbalwedstrijden).

Naast deze twee velden maakt de vereniging gebruik van het rugbyveld voor wedstrijden (op zaterdag).

Figuur 3.9
Doordeweekse bezetting kunstgrasveld voetbal per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaar 2023
07:00-18:00													
	3	5	3	7	14	8	-	4	15	2	2	2	6
18:00-19:00	82	78	100	100	94	86	-	89	86	100	100	94	92
19:00-20:00	91	89	100	100	97	93	-	94	93	100	100	97	96
20:00-21:00	100	100	100	100	100	100	-	100	100	100	100	100	100
21:00-22:00	82	78	90	89	94	77	-	89	76	82	82	75	83
22:00-23:00	41	42	45	44	47	39	-	44	40	41	41	38	42
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	26	26	28	31	35	29	-	28	34	27	27	26	29

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.10

Doordeweekse bezetting combiveld* (o.a. voetbal) per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaar 2023
07:00-18:00	-	2	-	2	-	3	-	91	26	-	-	-	8
18:00-19:00	-	-	-	-	6	-	-	100	29	6	5	-	9
19:00-20:00	-	8	28	28	34	36	-	100	31	12	5	6	23
20:00-21:00	18	39	50	53	69	64	-	100	67	53	45	50	53
21:00-22:00	35	28	40	28	44	41	-	100	86	53	55	44	48
22:00-23:00	9	3	10	-	9	7	-	50	26	6	7	3	10
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	4	6	8	8	10	11	-	88	32	8	7	6	14

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut

* Ongeveer de helft van de tijd wordt het combiveld voor voetbal gebruikt. Andere helft van de tijd voor frisbee.

Figuur 3.11

Weekendbezetting voetbalvelden naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Veld	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag													
Kunstgrasveld	75	75	75	75	77	58	17	56	75	75	75	75	71
Combiveld	17	50	58	56	68	53	100	100	91	63	69	67	63
Zondag													
Kunstgrasveld	5	-	2	-	40	1	-	39	1	2	-	2	5
Combiveld	-	-	-	-	45	-	-	50	55	-	-	-	11

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Veldbehoefte

De veldbehoefte van Odysseus'91 hebben we bepaald aan de hand van de richtlijn van de KNVB. De gemeente Utrecht hanteert zelf een afgeleide berekeningsmethode voor de bepaling van de veldbehoefte.

Richtlijn KNVB

Toepassing van de richtlijn van de KNVB geeft een indicatie van hoeveel wedstrijdvelden de vereniging nodig heeft op basis van het aantal competitie spelende teams. De richtlijn geeft ook een indicatie van het aantal benodigde trainingsvelden.

De richtlijn maakt gebruik van de bruto(speel)tijd dat de teams een veld nodig hebben. De brutospeeltijd van een team is afhankelijk van de (leeftijds)categorie. De capaciteit van een wedstrijdveld op zaterdag is van 09:00 tot 16:30 uur, en op zondag van 10:00 tot 16:30 uur.

Het benodigde aantal wedstrijdvelden bereken je door de som van de brutospeeltijden van de teams te delen door de capaciteit van een wedstrijdveld. De trainingsveldbehoefte staat gelijk aan de helft van de wedstrijdveldbehoefte. Meer informatie over de richtlijn van de KNVB is te vinden op de website van de KNVB.

Toepassing van de richtlijn van de KNVB resulteert in een veldbehoefte van drie (2,7) wedstrijdvelden en anderhalf trainingsveld ([tabel 3.9](#)). Hierbij gaan we voor de trainingsveldbehoefte uit van benutting van de trainingsvelden op vijf avonden (4 uur per avond) en 2 uur op de woensdagmiddag. In totaal is dat 22 uur per week.

Omdat Odysseus'91 alleen seniorenteams heeft en op de vrijdagavond niet kan trainen (omdat er zaterdag wedstrijden zijn), is de beschikbaarheid van trainingsvelden in de praktijk beperkt tot vier avonden van 18:00 uur tot 22:30 uur (18 uur).

Berekeningsmethode gemeente Utrecht

De gemeente Utrecht hanteert een eigen berekeningsmethode om de veldbehoefte van de voetbalverenigingen te bepalen. Deze is afgeleid van de richtlijn van de KNVB. Ze hanteert de volgende uitgangspunten:

- De bruto veldbezetting (het aantal uur dat nodig is om alle thuiswedstrijden af te werken) per wedstrijddag wordt berekend conform de richtlijn van de KNVB.
- De capaciteit van een wedstrijdveld bedraagt 9 uur per wedstrijddag (waar de richtlijn van de KNVB uitgaat van 7,5 uur op zaterdag en 6,5 uur op zondag).
- De capaciteit van een natuurgraswedstrijdveld en wetruveld bedraagt 10 uur per weekend (waar de richtlijn van de KNVB geen onderscheid maakt naar ondergrond).
- De minimale behoefte van een vereniging is één wedstrijdveld.

De Utrechtse berekeningsmethode voor het bepalen van de trainingsveldbehoefte staat los van de richtlijn van de KNVB en is een hulpmiddel om de benodigde trainingsveldcapaciteit voor de Utrechtse

verenigingen te berekenen. Hierbij hanteert ze de volgende uitgangspunten die van belang zijn voor de situatie bij Odysseus'91:

- Selectieteams trainen twee keer in de week 90 minuten op een heel veld.
- Niet-selectieteams voor senioren trainen één keer in de week 90 minuten op een half veld.
- Een vereniging heeft één selectieteam per leeftijdscategorie, voor zowel dames als heren.
- Tussen de trainingen van de verschillende teams geldt een wisseltijd van tien minuten.
- Voor elk type trainingsveld is het aantal beschikbare uren per week vastgesteld:
  - kunstgras: 24 uur per week (ma, di, do: 17:00-22:00 uur, wo: 16:00-22:00 uur, vr: 17:00-20:00 uur);
  - natuurgras: 10 uur per week (350 uur per jaar);
  - wetra (Grassmaster): 10 uur per week (350 uur per jaar).
- Natuurgraswedstrijdvelen worden niet als trainingscapaciteit meegerekend.

Toepassing van deze berekeningsmethode levert een veldbehoefte van drie (2,2) wedstrijdvelen en één trainingsveld op (kunstgras).

Zowel volgens de richtlijn van de KNVB als volgens de berekeningsmethode van de gemeente Utrecht zijn de natuurgrasvelden voor de wedstrijden op zaterdag nodig. In totaal is er in het weekend 20,3 uur een wedstrijdveld nodig. Het kunstgras is, afhankelijk van welke richtlijn wordt gebruikt, 7,5 of 9 uur beschikbaar. Dan blijft er nog 12,8 of 11,3 uur over voor wedstrijden op natuurgras. Het rugbyveld is ook hard nodig voor rugby en moet zo min mogelijk voor voetbal worden gebruikt.

Tabel 3.9
Aanbod-behoefteanalyse velden voetbalvereniging Odysseus'91 in het seizoen 2023/'24

(in aantallen)

Vereniging	Aanbod		Aantal teams		Behoefte	
	Natuur.	Kunst.	Zat.	Zon.	Wedstrijd- velden	Trainings- velden
<i>KNVB-richtlijn</i>						
Odysseus'91	2*	1	18		3 (2,7) -	1,4**
<i>Gemeente berekeningsmethode</i>						
Odysseus'91	2*	1	18		3 (2,3) -	1,0***

• Een van de velden deelt de vereniging met rugby, waarbij rugby hoofdgebruik is. Het andere veld deelt ze met frisbee. Verdeling is ongeveer 50/50.

** Op basis van beschikbare trainingscapaciteit van 22 uur in de week. In de praktijk is 18 uur beschikbaar.

*** Op basis van beschikbare trainingscapaciteit van 24 uur in de week. In de praktijk is 18 uur beschikbaar.

In de huidige situatie zijn de twee combivelden voor de wedstrijden nodig. Dit kan vooral met het rugbyveld knelpunten opleveren in verband met de maximale veldbelasting van natuurgrasvelden. Voor de trainingen is volgens de KNVB-richtlijn anderhalf veld nodig. Omdat de natuurgrasvelden voor de wedstrijden gebruikt worden, zijn deze niet inzetbaar voor trainingen. Dit betekent dat er een tekort aan trainingscapaciteit is.

Aandachtspunten

- Wedstrijden vinden nu grotendeels tussen 9:30 en 17:00 uur plaats (speeldag 7,5 uur). Dit komt overeen met de capaciteit van de KNVB-richtlijn.
- De A-selectie traint twee keer in de week 90 minuten (op een heel of half veld), de overige teams trainen één keer in de week 90 minuten met twee of drie teams tegelijk op een veld. Het aantal selectieteams is hoger dan het uitgangspunt van de gemeente Utrecht. De wisseltijd die de gemeente hanteert, past Odysseus'91 niet toe, en soms spelen meer dan twee teams tegelijk op een veld (terwijl standaard uitgangspunt is dat niet-selectieteams op een half veld trainen). Bij toepassing van de berekeningsmethode van de gemeente Utrecht met zes selectieteams (in plaats van twee) en 18 uur beschikbaarheid van trainingsvelden, zijn twee kunstgrasvelden nodig.
- Odysseus'91 heeft een lange wachtlijst en er zijn leden die alleen willen trainen (die bijvoorbeeld nog wedstrijden spelen bij hun 'oude' vereniging). Er is nu geen capaciteit om dit te faciliteren.
- Het rugbyveld is nodig om op zaterdag alle voetbalwedstrijden te kunnen spelen.

Prognose tot 2040

De toename van het aantal studentenkamers en -woningen in USP en Utrecht als geheel zorgt voor een toename van het (potentiële) aantal leden.

Op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in bijlage 2 verwachten we dat in 2030 en 2040 24,8 en 26,9 uur wedstrijdvelen op zaterdag nodig zijn (ten opzichte van 20,3 uur in 2023/'24). Dat komt overeen met drie wedstrijdvelen wanneer we de gemeentelijke richtlijn hanteren en vier wedstrijdvelen wanneer we de KNVB-richtlijn hanteren.

Voor de trainingsvelden betekent dit een behoefte van twee trainingsvelden volgens de KNVB-richtlijn en anderhalf volgens de gemeentelijke richtlijn.

Tabel 3.10**Behoeftte wedstrijd- en trainingsvelden voetbalvereniging Odysseus'91 2023-2040**

(in aantallen)

	Wedstrijdvelden	Trainingsvelden
<i>KNVB-richtlijn</i>		
2023	3	1,5
2030	4	2
2040	4	2
<i>Gemeentelijke berekeningsmethode</i>		
2023	3	1*
2030	3	1*
2040	3	1,5*

* Op basis van beschikbare trainingscapaciteit van 24 uur in de week. In de praktijk is 18 uur beschikbaar.

Samenvattend

- De vereniging heeft behoefte aan drie wedstrijdvelden en anderhalf trainingsveld op basis van de KNVB-richtlijn. Huidige capaciteit is drie wedstrijdvelden en één trainingsveld. Een van de wedstrijdvelden delen ze met rugby, wat gevolgen heeft voor de beschikbaarheid en kwaliteit van het veld. Een ander veld delen ze met frisbee.
- De behoefte loopt op tot drie à vier wedstrijdvelden en twee trainingsvelden.
- De vereniging heeft een wachtlijst en geen capaciteit om leden te faciliteren die alleen willen trainen (en bijvoorbeeld bij hun 'oude' club blijven wedstrijden blijven spelen).

3.6 Overige buitensport

In deze paragraaf komen de outdoor voorzieningen aan bod, waarvoor geen richtlijnen of normeringen vanuit sportbonden bestaan.

Beachvolleybal

Met een OlymPas kan vanaf half april tot half oktober gebruik worden gemaakt van het beachvolleybalveld. Het veld kan op doordeweekse dagen gehuurd worden tussen 8:30 en 23:00 uur en in het weekend tussen 10:30 en 18:30. Het beachvolleybalveld geeft, op basis van de verhuuroverzichten, mogelijkheden voor intensiever gebruik, zowel overdag als in het weekend ([figuur 3.12](#) en [figuur 3.13](#)).

Van 123 gebruikte uren staat het type gebruiker geregistreerd. Tijdens 87 procent van deze uren wordt het beachvolleybalveld gebruikt door studenten, 10 procent door medewerkers en de overige (enkele) uren door alumni of andere gebruikers.

Richting 2040 verwachten we dat het gebruik van het beachvolleybalveld toeneemt:

- Er komen meer studenten op het USP wonen en zij zijn in de huidige situatie de grootste gebruikersgroep.
- De populariteit van beachvolleybal is de afgelopen jaren sterk toegenomen (Van der Poel en Hoekman, 2023).
- Potentiële gebruikersgroepen kunnen gestimuleerd worden om gebruik te gaan maken van het beachvolleybalveld (paragraaf 2.6).

Figuur 3.12

Doordeweekse bezetting beachvolleybalveld per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar (april - oktober)
08:30-18:00													
18:00-19:00				17	12	10	4	7	11	2			11
19:00-20:00				23	19	27	17	4	19	10			19
20:00-21:00				27	26	50	33	13	31	10			30
21:00-22:00				15	19	59	38	4	26	-			27
22:00-23:00				15	10	11	19	-	-	-			10
23:00-23:30				15	10	-	100	39	-	-			19
08:30-23:00				18	14	17	18	9	12	3			15

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.13

Weekendbezetting beachvolleybalveld naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief feestdagen)

(in procenten)

Beachvolleybal	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar (april - oktober)
Zaterdag				6	3	9	10	13	2	6			7
Zondag				46	17		15	9					19

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Frisbee

UTKA Frisbee heeft bijna honderd leden, terwijl dit vijf jaar geleden ongeveer vijftig leden waren. De vereniging is dus flink gegroeid. De meeste leden studeren aan de UU. Twee derde komt uit Utrecht, waarvan meer dan de helft uit de wijken Oost en Noordoost.

Het wedstrijdseizoen is verdeeld in drie periodes. De eerste periode loopt van augustus tot en met oktober, de tweede van november tot en met februari en de derde van maart tot en met juli.

In de tweede periode traint UTKA Frisbee binnen in een hal van Olympos of in het Galgenwaard Sportcentrum. Enkele keren maken ze van een andere sporthal gebruik. De overige maanden traint UTKA buiten op een van de combivelden op Olympos, op sportpark Zuilen en op sportpark Loevenhoutsedijk. Ook veel wedstrijden spelen ze op sportpark Zuilen of sportpark Loevenhoutsedijk.

Richting 2040 verwachten we dat het aantal frisbee-spelers toeneemt:

- Er komen meer studenten op het USP wonen en zij zijn in de huidige situatie de grootste gebruikersgroep.
- Potentiële gebruikersgroepen kunnen gestimuleerd worden om lid te worden van UTKA Frisbee (paragraaf 2.6).

De beschikbaarheid van het combiveld is een knelpunt. De vereniging wijkt nu al uit naar andere sportvelden voor de trainingen en wedstrijden. En de voetbalvereniging, die gebruikmaakt van hetzelfde veld, heeft ook meer uren nodig.

Klimmen

Klimmuur Kalymnos bestaat uit twee wanden (hoge wand en lage wand). De wanden zijn van twee kanten te beklimmen. De klimmuur kan gebruikt worden voor vrij klimmen, maar er worden ook diverse cursussen aangeboden. De klimmuur kan het gehele jaar door gebruikt worden. Doordeweeks tussen 07:00 en 22:30 uur en in het weekend tussen 09:00 en 18:00 uur.

Het is mogelijk de vier wanddelen van de klimmuur afzonderlijk te reserveren. In [figuur 3.14](#) staat de bezetting van de klimmuur. Hierbij hebben we rekening gehouden met de afzonderlijke wanddelen. Wanneer bijvoorbeeld twee van de vier wanddelen gehuurd zijn, telt dit mee voor 50 procent bezetting.

De klimmuur biedt doordeweeks en zeker in het weekend ([figuur 3.15](#)) mogelijkheden voor intensiever gebruik. We verwachten dat de groei van het aantal gebruikers tot 2040 opgevangen kan worden door verhoging van de bezetting.

Naast de losse verhuur maakt de Utrechtsche Studenten Alpen Club (USAC) regelmatig gebruik van de klimmuur. Deze vereniging maakt verder vooral gebruik van de Klimmuur Utrecht. De vereniging heeft bijna 500 leden, waaronder ook veel alumni-leden. Deze alumni zijn geen volwaardig lid: ze trainen mee, maar hebben geen stemrecht. De vereniging moet elk jaar mensen afwijzen die lid willen worden.

Figuur 3.14**Doordeweekse bezetting klimmuur Kalymnos per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	-	2	1	3	1	3		-	4	1	2	7	2
19:00-20:00	-	-	6	13	14	7		6	5	9	5	13	7
20:00-21:00	-	-	6	12	14	7		6	5	9	5	13	7
20:00-21:00	18	22	26	32	30	30		-	5	7	6	13	18
21:00-22:00	18	22	26	31	29	30		-	4	7	7	13	18
22:00-23:00	9	11	10	11	9	11		-	-	-	-	13	7
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	6	1
07:00-23:30	3	4	5	8	7	7		1	4	3	2	9	5

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.15**Weekendbezetting klimmuur Kalymnos naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Klimmuur	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5	33	3
Zondag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	4

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Survival

U.S.S.V. Simius Hircus is de survivalrunvereniging voor de Utrechtse student. Op de trainingslocatie bij Sportcentrum Olympos trainen ze in groepsverband als voorbereiding op survivalruns. Tweemaal in de week (dinsdag en donderdag van 19:00 tot 21:00 uur) kan er gezamenlijk getraind worden. Daarnaast is het mogelijk om als OlymPashouder een cursus survivalrun te volgen. Deze cursus wordt meerdere keren per jaar aangeboden.

De survivalbaan wordt doordeweeks in de avond tussen 19:00 en 21:00 uur veel gebruikt (**figuur 3.16**). In de andere tijdvakken, ook in het weekend (**figuur 3.17**), is de bezetting minimaal.

Figuur 3.16

Doordeweekse bezetting survivalbaan per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00	-	-	-	4	4	5	-	-	11	2	-	-	3
18:00-19:00	-	11	20	22	25	18	-	-	-	12	18	19	14
19:00-20:00	82	83	90	89	94	86	-	44	76	82	91	84	84
20:00-21:00	82	78	80	78	81	77	-	44	76	76	82	75	77
21:00-22:00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22:00-23:00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	10	10	12	14	15	14	-	5	17	12	12	11	12

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.17

Weekendbezetting survivalbaan naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
(in procenten)

Survivalbaan	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag	20	20	20	38	20	20	22	22	23	25	39	53	28
Zondag	20	20	20	47	20	20	-	11	15	20	20	20	20

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Samenvattend

- Voor beachvolleybal, frisbee, klimmen en survival bestaan geen normen of richtlijnen voor de ruimtebehoefte.
- UTKA Frisbee deelt een veld met voetbal. Daardoor maakt de vereniging voor trainingen en sporadisch voor wedstrijden gebruik van velden op sportpark Zuilen en sportpark Loevenhoutsedijk.
- Richting de toekomst verwachten we voor beachvolleybal, frisbee, klimmen en survival meer gebruikers. Dit komt zowel doordat er meer studenten op het USP komen wonen, als doordat er mogelijkheden zijn om nieuwe gebruikersgroepen te stimuleren.
- Voor frisbee is de huidige capaciteit al te laag (er wordt uitgeweken naar andere velden) en is er daardoor geen ruimte om (verwachte) extra leden te faciliteren.
- Beachvolleybal laat landelijk een duidelijke toename van populariteit zien.

Binnensport

In dit hoofdstuk staat de behoefte aan binnensportvoorzieningen centraal. We gaan in op de bezetting, gebruikers en prognose van de sporthallen en bespreken enkele overige binnensporten.

Vernieuwing van de binnensportvoorzieningen van Olympos is op termijn wenselijk. Het sportcentrum van de binnensportvoorzieningen is in 2028 afgeschreven. Dat betekent een keuze voor renovatie of nieuwbouw.

4.1 Bezetting sporthallen

De drie sporthallen van Olympos worden volop gebruikt ([figuur 4.1](#), [figuur 4.2](#), [figuur 4.3](#)). In de avonduren worden bijna alle uren gebruikt. Overdag is de bezetting lager en worden de hallen voor ruim de helft van de tijd gebruikt voor tentamens.

Figuur 4.1

Doordeweekse bezetting hal 1 per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	58	59	35	46	38	50	-	10	28	66	55	69	48
19:00-20:00	98	94	86	91	85	81	-	33	75	90	89	100	86
20:00-21:00	97	94	90	93	85	87	-	44	81	85	86	100	88
21:00-22:00	100	100	95	94	94	90	-	61	87	100	93	97	93
22:00-23:00	100	100	95	89	94	83	-	56	86	100	91	94	91
23:00-23:30	53	39	45	39	44	41	-	33	38	53	36	44	42
07:00-23:30	70	70	52	60	54	61	-	22	44	74	65	77	60

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.2

Doordeweekse bezetting hal 2 per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
	63	53	39	48	37	36	-	1	17	71	54	63	45
18:00-19:00	94	92	83	84	78	85	-	39	69	93	86	87	83
19:00-20:00	100	100	100	93	94	95	-	61	93	100	100	100	96
20:00-21:00	100	100	100	100	94	95	-	55	100	100	100	100	97
21:00-22:00	100	100	100	97	91	95	-	33	95	100	100	100	95
22:00-23:00	94	89	90	94	88	95	-	22	95	100	86	91	89
23:00-23:30	71	61	65	56	37	45	-	11	43	47	55	62	52
07:00-23:30	74	66	57	62	53	54	-	14	40	79	66	73	59

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.3

Doordeweekse bezetting hal 3 per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
	55	54	35	61	58	71	-	8	44	63	63	62	54
18:00-19:00	86	81	72	74	61	67	-	37	67	77	82	82	73
19:00-20:00	99	100	100	96	97	94	-	100	89	94	96	97	96
20:00-21:00	100	100	100	100	100	94	-	100	100	100	100	100	99
21:00-22:00	100	100	100	100	100	89	-	100	100	100	100	100	99
22:00-23:00	100	100	100	100	100	89	-	94	100	100	100	100	99
23:00-23:30	41	44	40	39	31	42	-	33	43	41	45	56	42
07:00-23:30	67	66	53	70	68	75	-	33	58	72	72	72	66

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.4

Weekendbezetting hallen naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Hal	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag													
Olympos Hal 1	88	70	43	73	34	34	4	-	40	90	54	60	53
Olympos Hal 2	81	87	78	55	40	28	7	7	13	67	21	62	47
Olympos Hal 3	81	57	66	73	82	35	-	15	23	77	89	58	59
Zondag													
Olympos Hal 1	92	87	28	68	85	29	-	-	7	67	36	63	47
Olympos Hal 2	78	75	44	29	82	49	-	-	18	64	50	54	47
Olympos Hal 3	90	97	87	79	65	33	2	-	39	86	88	92	66

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

De grootste gebruikers van de sporthallen zijn de studentensportverenigingen voor volleybal, basketbal en badminton ([tabel 4.1](#) en [tabel 4.2](#)). De futsalcompetitie, handbal, korfbal en floorbal zijn daarna de grootste gebruikers. Op zaterdagen worden in de wintermaanden zaalhockeywedstrijden gespeeld.

Tabel 4.1

Grootste gebruikers hal 1, 2 en 3 in 2023, doordeweeks 19:00-22:00 uur (exclusief vakantie- en feestdagen)

(aantal uren)

Hal 1		Hal 2		Hal 3	
Activiteit	Aantal uur	Activiteit	Aantal uur	Activiteit	Aantal uur
Volleybaltraining	157	Volleybaltraining	90	Basketbaltraining	206
Futsalcompetitie	69	Korfbaltraining	71	Volleybaltraining	106
Volleybalwedstrijden	66	Handbaltraining	68	Badmintontraining	105
Floorbaltraining	65	Futsalcompetitie	63	Basketbalwedstrijden	97
Volleybal	42	Badmintonwedstrijden	44		
Futsal	34	Volleybalwedstrijden	44		
Badmintontraining	25	Badmintontraining	35		
		Badmintoncompetitie	28		
		Volleybal	28		
		Futsal	26		

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut

Tabel 4.2

Grootste gebruikers hal 1, 2 en 3 in 2023, weekenddagen 09:00-19:00 uur (exclusief vakantie- en feestdagen)

(aantal uren)

Hal 1		Hal 2		Hal 3	
Activiteit	Aantal uur	Activiteit	Aantal uur	Activiteit	Aantal uur
Volleybalwedstrijden	123	Floorbalwedstrijden	32	Basketbalwedstrijden	175
Zaalhockeycompetitie	51	Korfbalwedstrijden	30	Volleybalwedstrijden	90
Volleybal	19	Badmintonwedstrijden	28	ISBT 2023	17
Zaalhockey	18	Zaalhockeycompetitie	23	Basketbal	13
Floorbalwedstrijden	17	Badmintoncompetitie	18		
		ISBT 2023	17		
		Volleybalwedstrijden	14		

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Samenvattend

- Heel hoge bezetting van de drie hallen in de avonduren. Geen ruimte voor extra gebruik.
- Overdag nog ruimte (dit seizoen ingevuld door tentamens).
- In het weekend lagere bezetting, maar wel structureel gebruikt op zowel zaterdag als zondag.

4.2 Gebruikers sporthallen

De hoofdgebruikers (sport) van de sporthallen zijn:

- badmintonvereniging S.B. Helios;
- basketbalverenigingen USBF en SBU;
- handbalvereniging HV Beertje;
- korfbalvereniging USKV Hebbes (winterseizoen);
- volleybalverenigingen U.S.V. protos en VV Van slag;
- interne futsalcompetitie;
- hockeyvereniging USHC.

S.B. Helios

De badmintonvereniging heeft circa honderd leden, waarvan ongeveer 80 procent student is. Ongeveer 65 procent van de leden woont in Utrecht. Het aantal leden is de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven. De vereniging heeft geen wachtlijst, maar hanteert ook een redelijk streng uitstroombesleid. Na afstuderen mag iemand maximaal twee jaar lid blijven, tenzij deze dispensatie aanvraagt en dit vanwege de competitievulling of commissiebezetting gegrond is.

In de huidige zaalhuur is ruimte voor maximaal 36 spelers op de dag met de meeste spelers. De vereniging speelt op dinsdag, woensdag en vrijdag. Leden kunnen vrij spelen, trainingen volgen en/of competitie spelen (op vrijdagavond).

Basketbalvereniging USBF

USBF heeft ruim 220 leden en is de afgelopen vijf jaar sterk gegroeid. De vereniging heeft een wachtlijst. 75 procent van de leden is student aan de UU of HU, waarvan de meeste studeren aan de UU. Ruim drie kwart van de leden woont in Utrecht.

De vereniging neemt niet deel aan de bondscompetitie, maar heeft een interne competitie op maandagavond. Er zijn geen andere trainingsavonden.

Basketbalvereniging SBU

Het aantal leden bij SBU ligt de afgelopen jaren rond de 150 tot 165 leden. De vereniging probeert minstens 70 procent studenten aan te houden. De vereniging hanteert geen wachtlijst. Er zijn geen gegevens bekend over herkomst van de leden.

De vijf dames- en zeven herenteams nemen op verschillende niveaus deel aan de competitie van de Nederlandse Basketball Bond. Het niveau varieert van beginners tot aan Landelijk 1e Divisie.

SBU traint op woensdag- en vrijdagavonden. De eerste twee dames- en herenteams trainen twee keer per week, de derde en vierde teams anderhalf keer per week en de vijfde, zesde en zevende teams één keer per week. Wedstrijden spelen ze op zondag.

Handbalvereniging HV Beertje

HV Beertje heeft ruim 120 leden en is de afgelopen jaren licht gegroeid in aantal leden. Ruim 60 procent van de leden studeert aan de UU en ruim 20 procent aan de HU. Bijna 70 procent woont in Utrecht, waarvan de meeste in de wijk Oost.

Het herenteam speelt in de eerste klasse. Deze wedstrijden vinden plaats op zaterdag of zondag. Het damesweekendteam speelt op zaterdag of zondag in de tweede klasse. Het midweekteam speelt in de breedtesportcompetitie op dinsdag. Daarnaast is er een groep beginners die geen wedstrijden speelt. De trainingen vinden plaats op dinsdag en vrijdag.

USKV Hebbes

De korfbalvereniging heeft een kleine vijftig leden, waarvan bijna iedereen studeert aan de UU. De vereniging traint op maandag en woensdag. De wedstrijden vinden op zaterdag plaats.

Volleybalvereniging USV Protos

USV Protos heeft ongeveer 230 leden, verdeeld over zeven heren- en elf damesteams. Het aantal leden is de afgelopen jaren vrijwel constant. De vereniging heeft een lange wachtlijst. De vereniging huurt geen andere zalen buiten Olympos. Dat past volgens de vereniging niet binnen de begroting.

Bijna 80 procent van de leden komt uit Utrecht, waarbij de meeste leden uit de wijken Oost en Noordoost komen. 60 procent studeert aan de UU, 15 procent aan de HU.

Het eerste herenteam speelt in de 1e divisie. Het tweede herenteam komt uit in de 2e divisie, net als het eerste damesteam. De overige teams spelen tot en met de vierde klasse. USV Protos traint op maandag-, woensdag- en donderdagavond. Wedstrijden spelen ze op zaterdag.

Volleybalvereniging Van Slag

Volleybalvereniging Van Slag heeft ongeveer 450 leden. Dit aantal is de afgelopen jaren stabiel. Dit komt omdat de vereniging niet meer leden kan faciliteren, vanwege beperkte zaalruimte. De vereniging heeft een wachtlijst.

65 procent van de leden komt uit Utrecht, waarvan bijna de helft uit de wijk Oost. Bijna 90 procent van de leden is student, waarvan de meeste aan de UU studeren. De vereniging speelt een interne competitie met 48 teams op dinsdagavond. Op woensdagavond kan er getraind worden.

Interne futsalcompetitie

De Olympos Futsal Competitie stelt studenten en medewerkers van het hoger onderwijs in Utrecht in staat op recreatief niveau in een interne zaalvoetbalcompetitie te spelen. Er zijn twee mogelijkheden om je in te schrijven voor de competitie: door een teambijdrage te betalen of door OlymPassen aan te schaffen.

De Olympos Futsal Competitie bestaat uit een donderdag- en een vrijdagtak. Beide dagen zijn aparte competities met verschillende speeltijden. Het seizoen loopt van september tot en met maart en bestaat uit drie losse competities van ieder vijf speelweken.

Deze competitie vulde tot en met seizoen 2020-'21 op donderdagavonden twee sporthallen en op vrijdagavonden één sporthal, van eind september tot en met begin juni. Het is met ingang van seizoen 2021-'22 voor de logistiek rond de huisvesting van de UU-tentamens noodzakelijk geweest om de competitie te beperken qua teams en perioden.

Hockeyvereniging USHC

USHC kijkt voor de zaalcompetitie in de winter uit naar de opblaashal van hockeyclub Voordaan. Een enkel team kan wel bij Olympos spelen.

Samenvattend

- Er zijn diverse verenigingen met wachtlijsten en/of ledenstops. Ook zijn er wensen om meer te kunnen trainen (zelfde aantal leden, vaker trainen) (Wezenberg-Hoenderkamp & Ruikes, 2022). Niet alle teams trainen nu (minimaal) twee keer in de week.
- USHC kijkt voor de zaalcompetitie in de winter uit naar de opblaashal van hockeyclub Voordaan. Een enkel team kan wel bij Olympos spelen.
- Meeste leden zijn student, vooral UU. Veel leden wonen in Utrecht/USP.

4.3 Prognose sporthallen

In 2023 hebben de hierboven genoemde verenigingen samen ruim 1.300 leden. Op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in bijlage 2 verwachten we in 2040 ongeveer 1.700 leden.

Dit is zonder rekening te houden met wachtlijsten, extra trainingen, uitbreiding van zaalhockey, de interne futsalcompetitie en eventuele 'nieuwe' doelgroepen (zie paragraaf 2.6). De hoge bezetting in de winter biedt geen mogelijkheden om deze extra leden te faciliteren. Andere sporthallen in Utrecht hebben in deze periode ook een hoge bezetting, waardoor uitwijken niet mogelijk is (Wezenberg-Hoenderkamp, Ruikes & Van der Meijde 2022).

Om de extra leden te kunnen faciliteren is extra ruimte nodig. Er lijkt veel potentie te zijn voor extra gebruik door de huidige verenigingen door invulling van

wachtlijsten en het aanbieden van extra trainingen/wedstrijden. Ook het faciliteren van zaalhockey behoort dan tot de mogelijkheden. Daarnaast bieden nieuwe doelgroepen potentie, zoals in paragraaf 2.6 beschreven.

Om een goede bezetting te krijgen, is het ook van belang om overdag de sporthallen te gebruiken. Benutting van sportaccommodaties (vooral overdag) is een landelijke uitdaging. ZonMw, de organisatie die met kennis werkt aan een goede gezondheid voor iedereen, heeft dit als een van de zes grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van sport en bewegen vastgesteld (Hoekman & Schadenberg, 2023). Mogelijk moeten hierbij (verdere) samenwerkingen met de gemeente Utrecht, onderwijsinstellingen en/of commerciële partijen worden gezocht.

Samenvattend

- Toename van zeker 400 zaalsporters verwacht op basis van huidige aantallen leden van verenigingen.
- Wachtlijsten opheffen, extra trainingen, uitbreiding van zaalhockey, uitbreiding van de interne futsalcompetitie en eventuele 'nieuwe' doelgroepen (zoals mbo'ers of medewerkers) bieden mogelijkheden voor extra gebruik.
- Extra zaalruimte is nodig om extra vraag te kunnen faciliteren. De 1.300 sporters vullen nu drie sporthallen, vooral in de avonden en de weekenden. Overdag wordt bezetting vooral verkregen door tentamens. De verwachte 400 extra sporters zouden voldoende moeten zijn om een goede bezetting op de doordeweekse avonden en in de weekenden te bereiken. Overdag moet eventueel naar andere doelgroepen en/of activiteiten worden gezocht. Samenwerkingen met de gemeente Utrecht, onderwijsinstellingen en/of commerciële partijen kunnen hierbij helpen.

4.4 Overige binnensport

Danszalen

De twee danszalen worden doordeweeks in de avonduren volop gebruikt ([figuur 4.5](#) en [figuur 4.6](#)). Overdag en in het weekend is de bezetting laag. Naast de groepslessen van Olympos zijn twee studentenverenigingen actief in de danszalen (STUdance en USDV U Dance).

STUdance is een studentenpodiumdansvereniging met meer dan 300 leden. Bij de vereniging kan op verschillende niveaus worden gedanst in de stijlen: jazz, klassiek ballet, hiphop, streetdance, moderne dans en mixles. 98 procent van de leden is student, waarvan bijna 80 procent aan de UU studeert, 11 procent aan de HU en 5 procent aan de HKU.

U Dance biedt lessen stijldansen en salsa op dinsdag- en donderdagavond. De lessen zijn voor absolute beginners tot (ver)gevorderde dansers. De vereniging heeft bijna 200 leden, waarvan 61 procent studeert aan de UU en 10 procent aan de HU. 17 procent zijn andere studenten en 11 procent is geen student meer.

U Dance maakt gebruik van een zaal van een zustervereniging voor een deel van de trainingen. De vereniging geeft aan dat de zalen te krap zijn voor het aantal leden, dat leden die extra willen dansen, dit ergens anders moeten doen, en dat ze het hogere niveau ballroomdansen niet kunnen aanbieden vanwege gebrek aan ruimte.

De verenigingen zouden naast de danszalen met een spiegelwand ook graag een zwevende houten vloer in de zaal hebben voor het dansen. Dit in verband met demping, langer behoud van de vloer en eenvoudiger onderhoud.

De dansverenigingen maken ook gebruik van de Marius Buiting-zaal, maar deze is volgens de verenigingen minder geschikt.

We verwachten dat het (potentiële) gebruik van de danszalen tot 2040 toeneemt:

- Er komen meer studenten op het USP wonen en zij zijn in de huidige situatie de grootste gebruikersgroep.
- De verenigingen kunnen nu al niet alle leden het gewenste aantal of niveau van trainingen aanbieden.
- Dansen, in allerlei vormen, wordt steeds populairder.

Figuur 4.5

Doordeweekse bezetting danszaal 1 per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
	19	17	27	25	17	20	-	13	19	24	23	19	21
18:00-19:00	97	96	97	97	97	97	-	65	84	99	98	98	94
19:00-20:00	73	82	78	78	78	83	-	50	61	77	88	89	77
20:00-21:00	73	85	75	76	73	83	-	19	59	67	83	83	73
21:00-22:00	82	100	94	89	94	100	-	11	76	82	82	81	85
22:00-23:00	63	57	56	53	61	58	-	6	62	69	65	67	58
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	36	37	42	40	36	39	-	18	34	40	41	38	37

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.6**Doordeweekse bezetting danszaal 2 per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	30	31	38	35	32	31	-	26	29	30	31	29	31
19:00-20:00	80	84	85	81	79	84	-	50	61	78	77	72	77
20:00-21:00	86	99	98	93	85	98	-	20	75	86	85	80	86
21:00-22:00	94	100	95	89	88	100	-	56	81	94	91	88	90
22:00-23:00	94	94	93	86	88	93	-	33	81	91	89	84	87
23:00-23:30	76	71	73	65	67	70	-	6	62	68	57	61	64
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	46	47	52	48	46	48	-	28	41	45	45	42	45

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.7**Weekendbezetting danszalen naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in procenten)

Danszaal	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
<i>Zaterdag</i>													
Danszaal 1	18	18	18	18	35	23	20	20	27	33	51	33	27
Danszaal 2	-	-	10	-	13	13	-	-	10	-	18	-	7
<i>Zondag</i>													
Danszaal 1	29	29	29	33	29	29	16	11	25	37	29	34	28
Danszaal 2	9	9	14	9	9	13	5	5	9	17	9	16	11

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Fitnessruimte

Vanuit de verhuuroverzichten is geen inzicht in de bezetting van de fitnesszaal te geven, omdat gebruikers niet goed geregistreerd worden.

Volgens USS Mesa Cosa wordt de fitnesszaal sinds de invoering van de timeslots in coronatijd de hele dag gebruikt (vanaf 07:00 uur tot sluiting). Volle bezetting van een fitness-timeslot (zeventig personen) is er volgens USS Mesa Cosa alleen op de maandag-, dinsdag- en donderdagavond, van 18:00 tot 22:00 uur. Op woensdag, vrijdag en in de weekenden is het minder druk.

Volgens USS Mesa Cosa waren er voordat ze met timeslots werkten soms wel meer dan tachtig mensen tegelijk in de fitness. Mensen haakten toen af omdat ze het te druk vonden. Sinds de invoering van de timeslots is het overdag en op de minder populaire uren volgens USS Mesa Cosa juist drukker geworden.

Met de toename van het aantal studenten en het aantal medewerkers op het USP neemt het aantal gebruikers toe. De fitnessruimte kan goed ingezet worden voor bijvoorbeeld bedrijfsfitness om de bezetting overdag te verhogen.

Krachthonk Kratistos

Naast de fitnessruimte in Olympos is er een tweede fitness- en krachtsportruimte Kratistos, gelegen op de begane grond van P+R Utrecht Science Park. Hier kan vrij getraind worden of een cursus worden gevolgd. Kratistos is de thuisbasis van krachtsportvereniging SKVU Obelix. 's Avonds zijn er lessen in powerliften, gewichtheffen, calisthenics, strongman en bodybuilding. Deze lessen zijn voor zowel beginners als gevorderden.

SKVU Obelix heeft 93 leden, waarvan 94 procent studeert. De meeste leden studeren aan de UU (71%) en de HU (17%). De vereniging geeft aan dat sommige wedstrijdatleten door een tekort aan strongman- en powerliftapparatuur niet volwaardig kunnen trainen. Uitbreiding van het krachthonk en een plek waar ze gekalibreerde platen mogen gebruiken zijn vanuit de vereniging gewenst.

Het krachthonk wordt doordeweeks in de avonden veel gebruikt ([figuur 4.8](#)). Overdag en in het weekend is de bezetting veel lager ([figuur 4.9](#)).

Figuur 4.8
Doordeweekse bezetting krachthonk Kratistos per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	28	27	26	29	29	28		21	25	28	28	28	27
19:00-20:00	62	58	60	56	59	59		56	55	62	59	59	59
20:00-21:00	32	33	30	25	22	34		50	36	26	34	44	33
21:00-22:00	65	64	60	56	56	61		72	62	59	59	47	60
22:00-23:00	76	75	70	69	72	68		78	67	71	73	66	71
23:00-23:30	31	32	30	31	31	30		17	14	15	16	14	24
07:00-23:30	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	35	34	33	34	34	34		31	31	33	33	32	33

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.9
Weekendbezetting krachthonk Kratistos naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Krachthonk	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag	10	33	-	25	-	23	-	-	-	-	5	30	12
Zondag	20	20	20	20	20	20	11	-	10	20	20	20	17

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Marius Buiting-zaal

De Marius Buiting-zaal wordt op doordeweekse avonden nagenoeg volledig gebruikt (figuur 4.10). De zaal wordt het meest gebruikt voor tafeltennis, dansen en diverse cursussen vanuit Olympos. Overdag en in het weekend is het gebruik een stuk lager.

Figuur 4.10

Doordeweekse bezetting Marius Buiting-zaal per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
	23	22	31	19	23	23	-	22	21	35	32	35	26
18:00-19:00	92	92	92	92	92	92	-	81	85	83	83	92	89
19:00-20:00	88	89	86	89	89	88	-	52	69	70	69	77	80
20:00-21:00	100	100	95	100	100	100	-	48	88	91	89	91	93
21:00-22:00	87	90	83	90	92	89	-	43	94	99	98	98	90
22:00-23:00	44	53	43	48	53	50	-	4	60	63	66	61	52
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	40	40	45	38	41	41	-	28	38	48	46	49	42

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.11

Weekendbezetting Marius Buiting-zaal naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

MB-zaal	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag	51	38	31	23	31	39	19	22	11	28	34	24	29
Zondag	17	33	40	20	10	5	-	-	-	-	2	9	11

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Spinningzaal

De spinningzaal wordt doordeweeks in de avonden goed gebruikt, maar niet maximaal (figuur 4.12). De zaal wordt zowel gebruikt voor spinning (groepslessen voor OlymPashouders) als voor pole fitness (voor OlymPashouders). Overdag en in het weekend is de bezetting minimaal (figuur 4.13).

Figuur 4.12

Doordeweekse bezetting spinningzaal per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	6	5	9	10	6	6	-	7	6	5	7	12	7
19:00-20:00	52	54	53	53	55	52	-	59	51	52	59	50	53
20:00-21:00	69	65	63	59	63	59	-	35	52	70	70	63	62
21:00-22:00	60	60	45	43	53	53	-	-	25	57	56	52	48
22:00-23:00	6	4	1	1	3	3	-	-	2	8	8	8	4
23:00-23:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07:00-23:30	15	15	16	16	14	14	-	11	12	15	17	19	15

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4.13

Weekendbezetting spinningzaal naar weekenddag (9:00-19:00 uur), per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)
(in procenten)

Spinningruimte	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
Zaterdag	9	9	9	9	9	9	10	10	9	9	9	9	9
Zondag	-	-	-	-	25	-	-	-	6	-	-	-	2

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Squash

Studentensquashvereniging US Beat It heeft op donderdagavond haar trainingsavond op de squashbanen. De vereniging heeft ongeveer vijftig leden, waarvan de meeste aan de UU studeren. Naast de trainingsavond kunnen leden meedoen aan clubtoernooien of aan de interne laddercompetitie van Olympos.

De bezetting van de banen is te zien in [figuur 4.14](#). Dit gaat om de bezetting zonder de afzonderlijke huur door OlymPashouders. Uren van de vereniging en van bijvoorbeeld squashlessen van Olympos zitten wel in het overzicht. De vereniging geeft aan graag over meer banen te beschikken, zodat ze minder mensen hoeven af te wijzen die willen trainen.

Figuur 4.14

Doordeweekse bezetting squashbanen (exclusief 'los' gebruik door OlymPashouders) per tijdvak en per maand, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)

(in procenten)

Tijdvak	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele jaar
07:00-18:00													
18:00-19:00	1	1	2	3	0	14			3	1	3	2	3
19:00-20:00	13	12	10	10	11	24			-	6	10	9	10
20:00-21:00	26	19	21	22	25	36			-	15	22	21	20
21:00-22:00	44	42	43	42	41	58			23	36	46	40	40
22:00-23:00	31	32	33	32	30	48			23	29	37	30	31
23:00-23:30	4	6	5	4	3	19			2	3	2	2	5
23:00-23:30	-	-	-	-	-	14			-	-	-	-	2
07:00-23:30	8	7	8	8	7	21			5	6	9	8	9

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Samenvattend

- Beide danszalen zijn volop in gebruik, vooral op de doordeweekse avonden. Weinig ruimte voor intensivering van het gebruik. Overdag en in de weekenden lage bezetting. De Marius Buiting-zaal wordt ook gebruikt voor dansen, hoewel dat volgens de verenigingen niet optimaal is.
- De twee studentendansverenigingen kunnen nu niet alle leden de gewenste hoeveelheid trainingen of het gewenste niveau van trainingen aanbieden. De verwachte toename van potentiële dansers kan niet worden gefaciliteerd.
- Volle bezetting van een fitnessslot (volgens USS Mesa Cosa) op de maandag-, dinsdag- en donderdagavond, van 18:00 tot 22:00 uur. Op woensdag, vrijdag en in de weekenden is het minder druk.
- Krachthok Kratistos en spiningzaal hebben op doordeweekse avonden een hoge, maar geen maximale bezetting. Overdag en in de weekenden lage bezetting.
- Marius Buiting-zaal heeft op doordeweekse avonden nagenoeg maximale bezetting. Overdag en in de weekenden minder gebruik. De zaal wordt vooral voor tafeltennis, dansen en cursussen van Olympos gebruikt. Het is daarmee een belangrijke toevoeging op de andere sportruimten.
- Geen volledig zicht op bezetting squashbanen. De banen worden door de vereniging en de lessen van Olympos gebruikt, maar zijn ook door OlymPashouders te reserveren.

Conclusies

In dit hoofdstuk presenteren we de conclusies van ons onderzoek. We bespreken algemene conclusies en conclusies specifiek voor de buitensport en de binnensport.

5.1 Algemeen

- Veel sporters wonen op USP en in Utrecht. Extra woningen op USP doen de vraag naar sport toenemen.
- Er zijn veel potentiële nieuwe gebruikers als er ruimte beschikbaar komt. Er loopt een pilot met mbo-studenten. Maar ook voor huidige medewerkers en de vele extra banen die op het USP gecreëerd worden, liggen mogelijkheden om het sportcentrum meer te gebruiken. Beweging tijdens de werkdag krijgt steeds meer aandacht.
- Benutting van sportaccommodaties (vooral overdag) is een landelijke uitdaging. ZonMw, de organisatie die met kennis werkt aan een goede gezondheid voor iedereen, heeft dit als een van de zes grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van sport en bewegen vastgesteld. Het Mulier Instituut heeft een kennis- en innovatiescan voor dit 'wicked problem' opgesteld waarin we kennis en innovaties rondom dit thema in kaart hebben gebracht (Hoekman & Schadenberg, 2023).
- Samenwerking met gemeente Utrecht, waar ook uitdagingen liggen voor het faciliteren van sport, kan nuttig zijn om beschikbare tijdvakken te gebruiken en krapte op te vangen in de stad.

5.2 Buitensport

- Er zijn, op basis van het huidige aantal teams/leden, ruimtetekorten bij hockey, frisbee, rugby, tennis en voetbal, nu en in de toekomst. Ook bij korfbal voor trainingen (**tabel 5.1**).
- Veel verenigingen hebben daarnaast wachtlijsten. Wachtlijsten hebben we niet meegenomen in de kwantitatieve analyses. De omvang van wachtlijsten is altijd discutabel. Mensen kunnen op meerdere wachtlijsten staan, al een andere sport hebben gekozen of niet meer willen. Sommige verenigingen werken niet met wachtlijsten, maar met ledenstops of geen van beide.
- Niet alle teams kunnen twee keer in de week trainen.
- Er zijn knelpunten op wedstrijddagen, maar ook bij trainingen. Ook omdat trainingstijden beperkt zijn tot de avonden.
- Richting de toekomst verwachten we voor beachvolleybal, frisbee, klimmen en survival meer gebruikers. Dit komt zowel doordat er meer studenten op het USP komen wonen, als doordat er mogelijkheden zijn om nieuwe gebruikersgroepen te stimuleren.
- Voor frisbee is de huidige capaciteit al te laag (ze kijken uit naar andere velden). Daardoor is er geen ruimte om (verwachte) extra leden te faciliteren.

Tabel 5.1

Overzicht ruimtebehoefte buitensporten*

Sport	Huidige capaciteit	Huidige behoefte	Behoeftte 2040	Aandachtspunten
Hockey	2 velden	3 velden	4 velden	<ul style="list-style-type: none"> ○ Constante, lange wachtlijst ○ Hoge bezetting velden ○ Knelpunten bij trainingen ○ Vereniging wijkt soms uit naar andere locatie
Korfbal	2 velden	1 veld	1 veld	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vereniging moet een keer in de week voor trainingen uitwijken naar andere locatie. Veld wordt dan voor hockey gebruikt.
Rugby	1 veld	2 velden	3 velden	<ul style="list-style-type: none"> ○ Verenigingen hebben ledenstops en/of wachtlijsten ○ Rugby steeds populairder (landelijk) ○ Kwaliteit velden belangrijk vanwege hoge bezetting ○ Velden volop gebruikt
Tennis	7 banen (voor vereniging)	7-9 banen	9-11 banen	<ul style="list-style-type: none"> ○ Richtlijn van 70-90 leden per baan voor vereniging met alleen seniorleden aan hoge kant. Zo'n 55 leden per baan past beter ○ Constante wachtlijst ○ Geen uitwijkmogelijkheden in Utrecht ○ Onzeker wat opkomst padel gaat betekenen
Voetbal	3 wedstrijd-velden (waarvan 2 combivelden) en 1 trainingsveld	3 wedstrijd-velden en 1,5 trainingsveld	3 à 4 wedstrijdvel den en 2 trainingsveld en	<ul style="list-style-type: none"> ○ Constante wachtlijst ○ Gebruik combivelden vraagt afstemming en goede kwaliteit velden ○ In de praktijk is aantal beschikbare trainingsuren lager dan volgens richtlijnen ○ Geen ruimte om voetballers die alleen willen trainen (en geen wedstrijden willen spelen) te faciliteren

Wachtlijsten zijn niet meegenomen in de kwantitatieve analyses. De omvang van wachtlijsten is discutabel. Mensen kunnen op meerdere wachtlijsten staan, al een andere sport hebben gekozen of niet meer willen. Sommige verenigingen werken niet met wachtlijsten, maar met ledenstops of geen van beide.

5.3 Binnensport

- Heel hoge bezetting van de drie hallen in de avonden doordeweeks. Geen ruimte voor extra gebruik.
- In de weekenden structureel gebruik, maar lagere bezetting dan doordeweeks in de avonden.
- Overdag worden sporthallen gebruikt voor tentamens. Dat is een manier om bezetting te verhogen, maar is geen sportgebruik.

- Diverse verenigingen hebben wachtlijsten en/of ledenstops. Ook zijn er wensen om meer te kunnen trainen (zelfde aantal leden, vaker trainen). Niet alle teams trainen nu (minimaal) twee keer in de week.
- USHC kijkt voor de zaalcompetitie in de winter uit naar de opblaashal van hockeyclub Voordaan. Een enkel team kan wel bij Olympos spelen.
- Toename van zeker 400 zaalsporters verwacht op basis van huidige aantallen leden van verenigingen.
- Wachtlijsten opheffen, extra trainingen, uitbreiding van zaalhockey, uitbreiding van de interne futsalcompetitie en eventuele 'nieuwe' doelgroepen (zoals mbo'ers of medewerkers) bieden mogelijkheden voor extra gebruik.
- Extra zaalruimte is nodig om extra vraag te kunnen faciliteren. De 1.300 sporters vullen nu drie sporthallen, vooral in de avonden en de weekenden. Overdag wordt bezetting vooral verkregen door tentamens. De verwachte 400 extra sporters en huidige wachtlijsten moeten voldoende zijn om een goede bezetting op de doordeweekse avonden en de weekenden te bereiken. Overdag moet eventueel naar andere doelgroepen en/of activiteiten worden gezocht. Samenwerkingen met de gemeente Utrecht, onderwijsinstellingen en/of commerciële partijen kunnen hierbij helpen.
- Danszalen, Marius Buiting-zaal en fitnessruimte worden op doordeweekse avonden maximaal gebruikt. Er is nagenoeg geen ruimte voor intensivering om verwachte toename van sporters te faciliteren.
- De squashbanen, spinningzaal en Kratistos hebben volgens verhuuroverzichten nog ruimte. Voor de squashbanen is niet bekend hoe vaak deze nog door afzonderlijke OlymPashouders worden gebruikt.
- Voor de danszalen en Kratistos liggen er vanuit de verenigingen wensen voor uitbreiding of andere faciliteiten (vloer, andere apparaten). Ook de squashvereniging wil graag meer ruimte om meer trainingen te kunnen aanbieden.

Bronnen

Gemeente Utrecht (2022). *Omgevingsvisie Utrecht Science Park 2040*. 15 september 2022 (na verwerking amendement).

Hoekman, R., & Schadenberg, B. (2023). *Onderbenutting van sportaccommodaties*. Mulier Instituut.

KNHB (2024). *Speeldagenkalender 2023-'24*.
<https://www.knhb.nl/kenniscentrum/competities/speeldagenkalenders>

Mulier Instituut (2024, nog te verschijnen). *Whitepaper studentensport*. Mulier Instituut.

Sportcentrum Olympos (2024a). *Accommodatie*. <https://www.olympos.nl/nl-nl/accommodatieverhuur/accommodatie.aspx>

Sportcentrum Olympos (2024b). *Voor Wie*. <https://www.olympos.nl/nl-nl/accommodatieverhuur/accommodatie.aspx>.

TNO (2024). *Factsheet zitten tijdens werk 2023*.

Van der Poel, H., & Hoekman, R. (Eds.) (2023). *Sportaccommodaties in Nederland 2023*. Mulier Instituut.

Wezenberg-Hoenderkamp, K., Ruikes, D., & Van der Meijde, L. (2022). *Ruimte voor georganiseerde en anders georganiseerde sport in Utrecht*. Mulier Instituut.

Wezenberg-Hoenderkamp, K., & Ruikes, D. (2022). *Ruimte voor zaalsport in Utrecht*. Mulier Instituut.

Bijlage 1 – Aanvullende tabellen

Tabel B1.1

Ontwikkeling aantal leden studentensportverenigingen 2019-2023

(in aantallen)

Studentensportvereniging	2019	2020	2021	2022	2023
Buccaneers	51	52	47	56	53
Domrenner	166	192	217	211	177
Hippeia	57	63	58	55	50
Softijs	212	216	209	225	236
Usac	152	133	158	202	198
U-Turn	129	102	125	165	179
Zinkstuk	221	197	212	250	231
Beat-It	71	72	86	93	71
Beertje	137	116	119	138	141
Hebbes	109	74	65	77	66
Helios	164	140	163	184	174
Jungle-Speed	62	54	47	47	61
Obelix	116	144	170	210	177
Odysseus	578	618	624	632	629
Protos	288	267	265	306	288
Rus	110	116	128	136	150
Sbu	208	210	212	221	195
Studance	445	432	447	484	516
Traiectum	33	32	56	61	58
Udance	257	236	218	208	222
Uithof	735	759	802	773	781
Ultimate	38	68	96	111	106
Usbf	210	227	237	257	261
Ushc	764	767	774	790	783
Usrs	175	152	168	178	151
Van Slag	542	537	555	600	603
Vsrc	83	78	94	99	89
Totaal	6.113	6.054	6.352	6.769	6.646

Bron: Sportcentrum Olympos, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

Tabel B1.2**Herkomst leden studentensportverenigingen 2023**

(in aantallen)

Herkomst	Aantal
Utrecht	1.658
Wijk 01 West	106
Wijk 02 Noordwest	150
Wijk 03 Overvecht	75
Wijk 04 Noordoost	268
Wijk 05 Oost	605
Wijk 06 Binnenstad	108
Wijk 07 Zuid	143
Wijk 08 Zuidwest	169
Wijk 09 Leidsche Rijn	17
Wijk 10 Vleuten-De Meern	17
Zeist	144
De Bilt	48
Amersfoort	43
Bunnik	29
Amsterdam	28
Stichtse Vecht	27
Houten	25
Overige gemeenten	602
Totaal	2.604

Bron: Studentensportverenigingen HV Beertje, SB Helios, TC De Uithof, US Beat it, USBF, USDV U Dance, USHC, USKV Hebbes, USV Protos, UTKA Frisbee, v.v. Van Slag, VSRC, 2024.. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur B1.1**Verhuurde uren* per baan per dag van de week, 2023 (exclusief vakantie- en feestdagen)**

(in aantallen en procenten)

Baan	Aantal uren							Totaal	Bezetting
	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag		
<i>07:00-18:00</i>									
1	8	14	12	83	17			133	6
2	10	14	12	83	17			134	6
3	52	79	8	16	18			172	8
4	49	79	6	16	18			168	8
5	7	10	4	10	17			47	2
6	118	216	73	50	119			575	27
7	118	212	73	50	117			569	27
8	78	6	117	52	189			441	21
9	78	6	117	52	189			441	21
<i>18:00-23:30</i>									
1	10	12	15	67	65			168	16
2	10	12	15	67	65			168	16
3	146	117	13	106	58			439	41
4	144	115	13	106	58			436	41
5	8	8	12	27	8			62	6
6	159	140	133	65	106			602	56
7	157	142	133	47	106			585	54
8	131	121	90	30	51			422	39
9	131	121	90	30	51			422	39
<i>09:00-19:00</i>									
1						158	130	288	40
2						158	130	288	40
3						155	130	285	40
4						155	130	285	40
5						143	119	261	37
6						143	119	261	37
7						137	119	256	36
8						10	-	10	1
9						10	-	10	1

Bron: Verhuuroverzichten Sportcentrum Olympos, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

* Exclusief 'los' gebruik door OlymPashouders.

Bijlage 2 – Verantwoording

Buitensportaccommodaties

De behoefte aan velden en banen voor bondsactiviteiten hebben we bepaald aan de hand van algemeen geaccepteerde richtlijnen (geaccordeerd door VSG/VNG). De richtlijnen bieden de mogelijkheid in beeld te brengen hoeveel ruimte een vereniging nodig heeft om standaard verenigingsactiviteiten te kunnen aanbieden voor de leden, met mogelijkheden voor wedstrijden en trainingen.

De richtlijnen zijn gebaseerd op een aantal aannames, zoals de duur en frequentie van wedstrijden en trainingen en het aantal uur dat een veld bespeeld kan worden per dag. De richtlijnen houden geen rekening met lokale factoren die van invloed zijn op de behoefte van verenigingen, zoals het nevengebruik van de voorzieningen door de verenigingen (zoals trainingsteams of interne competities) of door andere gebruikers (zoals onderwijsgebruik), of met bijvoorbeeld topsportambities. De daadwerkelijke behoefte (en belasting) aan velden en banen kan daardoor hoger uitvallen dan de uitkomsten door het toepassen van de richtlijnen.

In de berekeningen nemen we de bestaande sportinfrastructuur en het huidige aantal teams/leden als uitgangspunt. Het kan zijn dat verenigingen een ledenstop of wachtlijst hanteren. Daarmee houden we in de analyse geen rekening. De (extra) behoefte van een vereniging hoeft niet per definitie te worden geaccommodeerd op het USP. Capaciteitsuitbreiding op (nabijgelegen) sportparken kan ook in de behoefte voorzien. Zo kijkt USHC nu uit naar sportpark Voordaan. Verenigingen zien dit niet altijd als goede oplossing, omdat zij, en zeker studentensportverenigingen, de sociale component ('met zijn allen op dezelfde dag op dezelfde locatie sporten') zeer belangrijk vinden.

De toegepaste richtlijnen lichten we hieronder per sport toe.

Hockey

De veldbehoefte van de hockeyvereniging hebben we berekend aan de hand van de richtlijn van de KNHB. De richtlijn bedraagt zeven wedstrijdrondes per weekenddag op een zandveld en zes wedstrijdrondes op een (semi-)waterveld. Per ronde is plek voor één normteam, waarbij senioren-, O18-, O16-, O14- en O12-teams gelijkstaan aan één normteam, O10-teams aan een half normteam en O9- en O8-teams aan een kwart normteam. Hierbij moeten verenigingen 60 procent van hun teams op een wedstrijd dag kunnen inplannen.

Korfbal

De veldbehoefte van de korfbalvereniging hebben we berekend aan de hand van de richtlijn uit het Handboek Sportaccommodaties van NOC*NSF. Het aantal teams wordt hierbij vermenigvuldigd met een belastingcoëfficiënt, die afhankelijk is van de leeftijdscategorie. De som van de uitkomsten bedraagt het aantal normteams. De senioren-, A- en B-teams staan gelijk aan één normteam, C- en D-teams aan 0,625 normteam en E- en F-teams aan 0,4 normteam.

USKV Hebbes speelt op één speeldag, namelijk de zaterdag. De richtlijn bedraagt voor zaterdagverenigingen één veld voor een vereniging met zeven normteams of minder, twee velden voor een vereniging die tussen de zeven en veertien teams telt en drie velden voor een vereniging met veertien normteams of meer.

Rugby

De huidige richtlijn van Rugby Nederland is, in tegenstelling tot de andere richtlijnen voor buitensportaccommodaties, niet geaccordeerd door VNG en VSG. De richtlijn is gebaseerd op de eerdere richtlijn van de KNVB voor voetbal.

Tennis

De baanbehoefte van de tennisvereniging hebben we berekend aan de hand van de richtlijn van de KNLTB. De richtlijn bedraagt zeventig tot negentig leden per verlichte baan. In hoeverre de minimale behoefte of de maximale behoefte van toepassing is voor een vereniging, is afhankelijk van diverse factoren. Bijvoorbeeld de demografische opbouw van het ledenbestand en het aantal deelnemende teams aan de competities.

Voetbal

De veldbehoefte van de voetbalvereniging hebben we bepaald aan de hand van de richtlijn van de KNVB. Hierbij wordt de brutospeeltijd die de teams een veld nodig hebben bij elkaar opgeteld. De brutospeeltijd van een team is afhankelijk van de (leeftijds)categorie.

De capaciteit van een wedstrijdveld op zaterdag is van 09:00 tot 16:30 uur, op zondag van 10:00 tot 16:30 uur. Het benodigde aantal wedstrijdvelen wordt berekend door de som van de brutospeeltijden van de teams te delen door de capaciteit van een wedstrijdveld.

De trainingsveldbehoefte staat gelijk aan de helft van de wedstrijdveldbehoefte, waarbij het benodigde aantal trainingsvelden op een half wordt afgerond. Meer informatie over de richtlijn van de KNVB is te vinden op de website van de KNVB.

De gemeente Utrecht hanteert een eigen berekeningsmethode om de veldbehoefte van de voetbalverenigingen te bepalen. Deze is afgeleid van de richtlijn van de KNVB. Ze hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- De brutoveldbezetting (het aantal uur dat nodig is om alle thuiswedstrijden af te werken) per wedstrijddag wordt berekend conform de richtlijn van de KNVB.
- De capaciteit van een wedstrijdveld bedraagt 9 uur per wedstrijddag (waar de richtlijn van de KNVB uitgaat van 7,5 uur op zaterdag en 6,5 uur op zondag).
- De capaciteit van een natuurgraswedstrijdveld en wetraveld bedraagt 10 uur per weekend (waar de richtlijn van de KNVB geen onderscheid maakt naar ondergrond).
- De minimale behoefte van een vereniging is één wedstrijdveld.

De Utrechtse berekeningsmethode voor het bepalen van de trainingsveldbehoefte staat los van de richtlijn van de KNVB en is een hulpmiddel om de benodigde trainingsveldcapaciteit voor de Utrechtse verenigingen te berekenen.

Hierbij gelden de volgende uitgangspunten die van belang zijn voor de situatie bij Odysseus'91:

- Selectieteams trainen twee keer in de week 90 minuten op een heel veld.
- Niet-selectieteams senioren trainen één keer in de week 90 minuten op een half veld.
- Een vereniging heeft één selectieteam per leeftijdscategorie, voor zowel dames als heren.
- Tussen de trainingen van de verschillende teams geldt een wisseltijd van tien minuten.
- Voor elke type trainingsveld is het aantal beschikbare uren per week vastgesteld:
  - kunstgras: 24 uur per week (ma, di, do: 17:00-22:00 uur, wo: 16:00-22:00 uur, vr: 17:00-20:00 uur);
  - natuurgras: 10 uur per week (350 uur per jaar);
  - wetra (Grassmaster): 10 uur per week (350 uur per jaar).
- Natuurgraswedstrijdelden worden niet als trainingscapaciteit meegerekend.

Bezettingsanalyse

Het gebruik van de sportvoorzieningen hebben we in kaart gebracht op basis van de verhuuroverzichten over kalenderjaar 2023. Het aantal verhuurde uren hebben we gewogen. Dit betekent dat we het aantal bezette uren hebben gecorrigeerd met een deelfactor. Als een derde van een sporthal bezet is, nemen we deze uren daardoor voor een derde mee in het totale aantal verhuurde uren.

De bezetting hebben we berekend door het aantal verhuurde uren af te zetten tegen de maximaal mogelijke verhuur in dat tijdvak. In de analyse hebben we vakantie- en feestdagen buiten beschouwing gelaten.

Prognose 2040

Voor de buiten- en binnensportverenigingen hebben we een schatting gemaakt voor het aantal leden in 2030 en 2040. Hiervoor hebben we het huidige ledenaantal of het huidige aantal teams als startpunt genomen.

Omdat de leden van studentensportverenigingen vooral studenten zijn, hebben we voor de prognose voor 2040 de ontwikkeling van het aantal en de herkomst van studenten gebruikt. Hierbij hebben we drie categorieën herkomst gedefinieerd:

- studenten die op het USP wonen;
- studenten die in Utrecht wonen, maar niet op het USP;
- studenten die buiten Utrecht wonen.

Het totale aantal studenten verandert nauwelijks tot 2040. Wel vindt er verschuiving tussen deze categorieën plaats ([tabel 2.1](#)).

Tabel B2.1**Schatting aantal studenten USP, Utrecht en buiten Utrecht 2023-2040**

(in aantallen)

	2023	2030	2040	Groei 2020- 2030	Groei 2020- 2040
Aantal studenten USP	3.000	5.000	7.000	1,7	2,3
Aantal studenten Utrecht (excl. USP)	18.500	24.605	24.605	1,3	1,3
Aantal studenten buiten Utrecht	53.500	48.395	45.395	0,9	0,8
Totaal	75.000	78.000	77.000	1,0	1,0

Om een inschatting te geven voor 2040 hebben we een aantal aannames gedaan:

- In Utrecht wonen circa 21.500 uitwonende studenten van de UU en de HU. We veronderstellen voor het USP één student per kamer/woning. Buiten USP, maar binnen Utrecht, betekent dit een verhouding van ongeveer 1,8 studenten per kamer/woning. Deze verhouding veronderstellen we stabiel tot 2040. Een toename van 4.000 studentenwoningen op USP betekent daarmee een toename van circa 4.000 studenten. Een toename van ruim 3.000 studentenwoningen in Utrecht (excl. USP) betekent een toename van circa 5.000 studenten.
- De deelname van studenten die op het USP wonen, blijft constant tot 2040. Dat wil zeggen: als in 2023 3 procent van de studenten die op het USP wonen, lid is van de hockeyvereniging, dan is in 2040 ook 3 procent van de studenten die op het USP wonen lid van de hockeyvereniging. Omdat het aantal studentenwoningen toeneemt, betekent dit een toename van het aantal leden.
- De deelname van studenten die in Utrecht, maar niet op het USP wonen, blijft ook constant. Omdat het aantal studentenwoningen in Utrecht (exclusief USP) toeneemt, betekent dit een toename van het aantal leden uit Utrecht.
- De totale studentenpopulatie (UU en HU) neemt tot 2030 toe tot 78.000 en vervolgens tot 2040 iets af tot 77.000. Omdat er meer studenten in Utrecht (inclusief USP) komen wonen, neemt het aantal studenten van buiten Utrecht af. De deelname van deze studenten veronderstellen we stabiel. Dit betekent een afname van het aantal leden van buiten Utrecht.
- Voor verenigingen die geen postcodegegevens hebben aangeleverd, veronderstellen we de gemiddelde verdeling van de buitensportverenigingen met postcodegegevens.

In [tabel B2.2](#) staat per vereniging de groeifactor op basis van bovenstaande uitgangspunten.

Tabel B2.2**Groefactor per (type) vereniging 2023-2030 en 2023-2040**

Vereniging	Groei 2023-2030	Groei 2023-2040
USHC	1,23	1,33
USKV Hebbes	1,28	1,41
TC Uithof	1,22	1,30
<i>Gemiddelde buitensport</i>	1,23	1,33
SB Helios	1,29	1,49
USBF	1,31	1,45
HV Beertje	1,29	1,45
Protos	1,32	1,49
Van Slag	1,28	1,44
<i>Gemiddelde binnensport</i>	1,29	1,45

